

СВОБОДА

Видає Український Народний Союз

Пам'ятаймо
про
Україну!

Рік 131, ЧИСЛО 22, П'ЯТНИЦЯ, 31 ТРАВНЯ 2024 РОКУ

1893

Vol. 131, No. 22, FRIDAY, MAY 31, 2024

\$2.00

Україна й Португалія уклали угоду

ЛІСБОНА. – Президент України Володимир Зеленський і Прем'єр-міністр Португалії Луїс Монтенегро 28 травня в Лісбоні підписали двосторонню угоду про співпрацю у сфері безпеки.

„Угода закріплює зобов'язання Португалії підтримувати Україну для відновлення її територіальної цілісності в межах кордонів 1991 року, включно з територіальним морем.

Португалія надасть щонайменше 126 млн євро військової підтримки цього року.

Також вона підтверджує участь у коаліції F-16, міжнародній коаліції спроможностей морської безпеки, у програмі закупівлі боєприпасів великого калібру, зусиллях з розмінування і зміцнення морської безпеки”, –

йдеться в повідомленні Офісу Президента України.

Португалія стала 12-ою країною, з якою Україна уклала двосторонню безпекову угоду на виконання положень Спільної декларації G7, ухваленій у Вільнюсі 12 липня 2023 року. До цього Україна підписала двосторонні угоди з Великою Британією, Німеччиною, Францією, Данією, Канадою, Італією, Голландією, Фінляндією, Латвією, Еспанією та Бельгією.

З останніми двома країнами угоди уклали під час візит В. Зеленського 27–28 травня.

У додатку до військової техніки, Еспанія пообіцяла надати Україні 5 млрд євро (5.4 млрд дол.) до 2027 року.

Радіо Свобода, „Reuters”

Президент України відвідав Еспанію

Президент України Володимир Зеленський і Король Феліпе VI на летовищі.

МАДРИД. – 27 травня під час офіційної візити до Еспанії Президент України Володимир Зеленський мав авдієнцію у Короля Феліпе VI. Президент подякував за зусилля Еспанії у сфері гуманітарної допомоги Україні та підтримки українських громадян у цій країні, висловив сподівання на відкриття в Україні офісу Інституту Сервантеса, де Король Еспанії є почесним головою Комітету патронів. Президент України запросив Феліпе VI та Королеву Летицію відвідати Україну у зручний для них час. Президент України В. Зеленський і Прем'єр-міністр Еспанії Педро Санчес підписали двосторонню Угоду про співробітництво у сфері безпеки.

Документ закріплює зобов'язання Еспанії підтримувати Україну для

відновлення її територіальної цілісності в межах міжнародно визнаних кордонів 1991 року. Зокрема, цього року Еспанія надасть Україні 1 млрд євро військової допомоги й надаватиме всебічну підтримку протягом усього 10-річного терміну дії угоди.

Еспанія й надалі підтримуватиме розвиток Сил безпеки й оборони України, надаватиме сучасне військове обладнання в різних сферах, підтримуватиме медичну підготовку та протезування українських військових, посилить морську безпеку України. Також в угоді йдеться про гуманітарну допомогу, економічне відновлення та відбудову, підтримку українських реформ на шляху до членства в ЕС і НАТО. Еспанія стала

(Закінчення на стор. 14)

ХРОНІКА ВІЙНИ

Існує ризик руйнування лінії фронту

• На кордоні з Харківською областю Росія зосередила близько 50 тис. солдатів, у наступі наразі беруть участь понад 30 тис. з них, однак загрози штурму Харкова поки немає. Російські сили зранку 10 травня розпочали наступальні дії в Харківській області вздовж українсько-російського кордону. Їм вдалося захопити кілька сіл, нині тривають бої за Вовчанськ, місто з довоєнним населенням майже 17 тис. людей. Президент України Володимир Зеленський ввечері 16 травня заявив, що Силам оборони вдалося додати впевненості напрямку Вовчанська, але російські обстріли не припиняються.

• У Харкові розібрали близько половини завалів гіпермаркету, по якому 25 травня армія РФ вдарила керованими авіобомбами, повідомив начальник Харківської ОВА Олег Синегубов. Завали розбиратимуть ще кілька діб. Загинули щонайменше 18 людей, серед них 12-річна дівчинка. Тіла загиблих продовжують шукати.

• Україна зможе почати обмежені контрнаступальні операції наприкінці цього року, йдеться у звіті американського Інституту вивчення війни, опублікованому 27 квітня. За прогнозами аналітиків, ЗСУ „із високою ймовірністю” стабілізують лінію фронту вже у наступні місяці.

• Джерела серед українських

високопосадовців анонімно розповіли журналістам, що „існує великий ризик руйнування лінії фронту там, де російські генерали вирішать зосередити свій наступ”. Серед причин такої ситуації співрозмовники назвали нестачу безпілотників, гаубиць, снарядів і ракет.

• Армія Росії просунулась біля Уманського та Нетайлового, повідомив у ніч на 28 травня проєкт DeepState. Обидва ці села розташовані на захід від Авдіївки, і агресор почав просуватися там уперед після захоплення цього великого міста. За 30 кілометрів на захід від цих сіл лежить Покровськ – ще одне велике місто на Донбасі. У разі його захоплення війська Росії зможуть створити загрозу Костянтинівці, Дружківці та Краматорську з півдня.

• Покровський напрямок залишається найгарячішим на фронті, судячи з повідомлень українського Генштабу увечері 27 травня. Ворог від початку доби здійснив 20 атак на позиції Сил оборони, 14 із них захисники України відбили. Від початку доби окупанти втратили на цьому напрямку 100 осіб. Знищено дев'ять ворожих бойових броньованих машин та два автомобілі.

• Уночі 28 травня противник атакував трьома ударними БпЛА із

(Закінчення на стор. 14)

СКУ передав 900 дронів

КИЇВ. – Світовий конгрес українців (СКУ) в рамках своєї ініціативи „Unite with Ukraine” закупив і доставив сімом бригадам Збройних сил України 900 FPV-дронів. Їх отримали спеціалізовані підрозділи безпілотних літальних апаратів (БПЛА) 109-ої бригади, 110-ої бригади, 241-ої бригади та 215-го батальйону 125-ої бригади Сил територіальної оборони ЗСУ, 2-ий механізований батальйон 3-ої окремої штурмової бригади, Головне управління розвідки Міністерства оборони України та 1-ий окремий механізований батальйон „Вовки Да Вінчі” 59-ої окремої мотопіхотної бригади ЗСУ.

„Ми побачили, що українці не здаються, і ми не повинні. Як діаспора, ми зобов'язані підтримувати українських захисників зараз більше ніж будь-коли. Ми повинні розглядати це як інвестицію в незалежність України, а не просто як благодійний внесок”, – сказав директор ініціативи „Unite with Ukraine” СКУ Андрій Потічний. Замовлення включають дрони, батареї, наземні комунікаційні станції, антени та інше відповідне обладнання.

„Ми пишаємося тим, що придбали всі 900 дронів в українського вироб-

(Закінчення на стор. 7)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Державний борг України зростає

КИЇВ. – У квітні 2024 року сума державного і гарантованого державою боргу України збільшилась на 86.17 млрд грн. На 30 квітня 2024 року державний та гарантований державою борг України становив 6,010.42 млрд грн, або 151.52 млрд дол. Зокрема, державний та гарантований державою зовнішній борг становив 4,298.92 млрд грн (71.52 відс. загальної суми), або 108.37 млрд дол. США; державний та гарантований державою внутрішній борг – 1,711.50 млрд грн (28.48 відс.), або 43.14 млрд дол. США. Наприкінці березня до бюджету України надійшло близько 9 млрд дол. США зовнішнього фінансування. При цьому в уряді наголосили, що кошти від ЕС є першим траншем у межах нового інструменту Ukraine Facility. Вони є частиною перехідного фінансування, загальний обсяг якого сягає 6 млрд евро. Рада Європейського союзу схвалила започаткування інструменту Ukraine Facility загальним обсягом 50 мільярдів евро на 2024-2027 роки в лютому. Ці кошти буде спрямовано на підтримання життєдіяльності, відновлення української держави та проведення реформ на шляху до членства в Європейському союзі. (Радіо Свобода)

■ Російських кораблів немає в Криму

КИЇВ. – Російські кораблі покинули тимчасово окупований Крим протягом останніх кількох днів після знищення ракетного корабля „Циклон“, заявив начальник Центру стратегічних комунікацій Сил оборони півдня Дмитро Плетенчук. „Вони продовжують свій рух у бік нового пункту базування. Фактично, вони заходили „на ночівлю“ і після цього продовжують рухатися подалі від нашого Криму“, – сказав він. Одиниці, які вийшли в море, це ракетні катери. Вони заходили в Азово-Чорноморський район для проведення технічних випробувань. (Укрінформ)

■ Запустили технологію мобільного зв'язку

КИЇВ. – В Україні в тестовому режимі запустили технологію мобільного зв'язку п'ятого покоління – 5G. Про це повідомив віцепрем'єр-міністр з інновацій, розвитку освіти, науки та технологій – міністр цифрової трансформації Михайло Федоров. Іноваційний центр „Промприлад“ в Івано-Франківську, офіс Vodafone у Києві, а також офіс Nokia в Гельсінкі зідзвонились за допомогою 5G і перевірили якість зв'язку. Нині 5G працює в понад 90 країнах світу. „Європейський Союз планує покрити 5G територію всіх міст та основних шляхів до 2025 року. Ми маємо розвивати інновації та наздоганяти світ, навіть попри повномасштабну війну“, – сказав Федоров. Відчути новий рівень швидкості та можливості сучасних технологій можна за допомогою звичайних смартфонів та планшетів із підтримкою 5G. Кабінет міністрів 11 листопада 2020 року затвердив план заходів щодо впровадження в Україні системи рухомого (мобільного) зв'язку п'ятого покоління (5G). У Києві 28 жовтня 2021 року на базі технопарку UNIT.City запрацювала тестова зона 5G зв'язку – 5G Lab. (Укрінформ)

■ Знесли пам'ятник Петру Григоренку

СІМФЕРОПОЛЬ. – Окупанти знесли пам'ятник генералу-дисиденту Петру Григоренку, який підтримував кримських татар та виступав проти їх депортації радянською владою з Криму. У 1999 році пам'ятник був відкритий за ініціативи Меджлісу кримськотатарського народу та за сприяння Народного руху України. П. Григоренко активно підтримував кримських татар в їхній боротьбі за повернення на Батьківщину з депортації. Генерал їздив на судові процеси Мустафи Джемілева, приїжджав на один із судових процесів до Ташкенту. Українські школи в Криму зникли повністю, кримськотатарські збереглися, але в іншій формі. До окупації Криму це були школи з кримськотатарською мовою навчання, а тепер це школи для кримських татар з російською мовою навчання. (Українська правда)

Щораз більше причин скасувати заборону

ВАШІНГТОН. – Росія своїми діями, такими як удар по гіпермаркету в Харкові, підштовхує США до зняття заборони на застосування американської зброї проти цілей на російській території. Таку думку в коментарі CNN висловив колишній командувач Сухопутних сил США в Європі, генерал у відставці Марк Гертлінг.

„Ми, можливо, побачимо зниження стандартів для застосування цієї зброї проти конкретних російських цілей“, – припускає експерт, коментуючи бомбардування харківського „Епіцентру“.

За словами Гертлінга, існують потужні політичні та військові аргументи, чому знімати заборону на удари по РФ усе ж таки не варто. Зокрема, якщо заборону скасують, США доведеться якось реагувати на потужну інформаційну кампанію Володимира Путіна, який почне скаржитися, що Америка буцімто нападає на Росію з використанням „українських проксі сил“, каже аналітик.

В інтерв'ю „Голосу Америки“ речник Держде-

партаменту США Метью Міллер зауважив, що між Пентагоном, Державним департаментом та Білим домом не існує розбіжностей в позиціях щодо атак по території Росії зброєю США. „Коли йдеться про використання зброї, наданої США, ми не робимо можливими удари на території Росії“, – сказав М.Міллер.

Військовий аналітик Сергій Згурець вважає, що обмеження на використання західного озброєння по території РФ в основному нав'язані США. Експерт каже, що логіка американців є зрозумілою, але вона не відповідає українським інтересам.

Існування цієї заборони розкритикував генсек НАТО Єнс Столтенберг. Однак не самі лише США поки що наполягають на збереженні заборони. Реагуючи на заяву Столтенберга, Прем'єр-міністр Італії Джорджа Мелоні застерегла від необачних рішень щодо ударів західною зброєю по території Росії.

УНІАН

Українські кандидатки на виборах Європарляменту

Богдан Цюпин,
Голос Америки

„Я за створення європейської армії“, – наголошує Ольга Дуб-Бюссеншютт, яка називає себе єдиною в Німеччині кандидаткою українського походження, що змагається за місце в Європейському парламенті. Якщо вона стане однією з 720 членів законодавчого органу Європейського союзу, то головні зусилля плянує зосередити на збереженні миру і стабільності на континенті.

Голосування в 27 країнах ЕС відбуватиметься 6-9 червня.

О. Дуб-Бюссеншютт має майже 10-ий досвід політичної діяльності у лавах провідної німецької партії Християнсько-соціального союзу (ХСС) в Мюнхені.

Кандидатка розповіла Голосу Америки, що, спілкуючись з німецькими виборцями, вона наголошує на загрози, яку російська агресія проти України створила для ЕС – „найкращого надбання, яке в нас є за всю історію людства у Європі“.

Ольга Дуб-Бюссеншютт (ліворуч) змагається на виборах Європейського парламенту в Німеччині, Марта Барандій (всередині) балотується в Бельгії, а Наталія Кудрик (праворуч) веде виборчу кампанію в Італії.

“Тут ніхто не вважає, що зараз буде наступ на Берлін чи на Мюнхен. Звичайно, що ми цього тут не очікуємо. Але є загрози, по-перше, кібератаки, вплив іншої держави, тобто Росії, у виборчу кам-

(Закінчення на стор. 14)

Виявили російських катів

Радіо Свобода вдалося встановити російських військових, які причетні до викрадення, знущань, катувань та вбивства полковника Служби безпеки України Олексія Теліженка під час окупації Бучі у березні 2022 року.

Катів вдалося виявити завдяки викраденим нагородам полковника Теліженка та професійним провалам високопоставлених псковських розвідників, які використовували телефон вбитого полковника СБУ для координації своїх дій на окупованій Київщині у березні 2022 року.

Про це йдеться в документальному проєкті кореспондента Радіо Свобода Дмитра Джулая, який опитав близько 200 очевидців окупації Бучі, переглянув десятки годин із камер спостереження, ідентифікував закатованих жителів Бучі, які

довгий час були поховані як невідомі.

За даними розслідування 6 березня 2022 року О. Теліженка схопили на території його будинку в окупованій Бучі військові 27-го окремого загону спецназу Росгвардії „Кузбас“, який міститься у сибірському місті Кемерово. Згідно зі спогадами свідків, над Теліженком знущалися та тримали його голим на морозі.

Російські військові викрали з будинку Теліженка його особисті речі, зокрема парадний кітель із військовими нагородами, які експонуються зараз в так званій кімнаті-музеї бойової слави 27-го окремого загону спецназу Росгвардії „Кузбас“ в Кемерово. Невдовзі після затримання О. Теліженка

(Закінчення на стор. 7)

Санкції проти Медведчука і Марчевського

БРЮСЕЛЬ. – Рада ЕС 27 травня вирішила запровадити санкції проти двох фізичних осіб, серед яких Віктор Медведчук, та однієї організації, відповідалних за пропагандистські дії, спрямовані проти громадянського суспільства в ЕС та його сусідніх країнах. Зокрема, Рада ЕС запровадила обмежувальні заходи проти ресурсу Voice of Europe, що бере участь у систематичній міжнародній кампанії спотворення фактів з метою дестабілізації України, ЕС та його держав-членів.

У санкційному списку є Артем Марчевський, який відіграв ключову роль у придбанні медіа-

бренду Voice of Europe та поширенні узгодженої дезінформації та упереджених наративів, спрямованих на підірив довіри та суспільного іміджу України та її зусиль захистити себе від загарбницької війни Росії;

Віктор Медведчук, який просував політику та дії, спрямовані на підірив довіри та легітимності уряду України. Медведчук через своїх соратників, зокрема А. Марчевського, контролював українські ЗМІ та використовував їх для поширення проросійської пропаганди в Україні та за її межами.

Європейська правда

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Тернопільці вшанували героїв

Михайло Михайлинин

ТЕРНОПІЛЬ. – 23 травня до Дня Героїв на бульварі Тараса Шевченка урочисто відкрили алею пам'яті „Незламні“ з фотографіями загиблих 276 воїнів, які віддали життя за Україну. Священики провели Мобелень за воїнами та помолились за мир в Україні. Представники влади і тернопільці, члени Співки української молоді поклали квіти до пам'ятного місця, яке завжди буде нагадувати про важливість національної єдності та патріотизму. За сумлінну службу бійці отримали відзнаки від місцевої влади. Родинам загиблих воїнів було вручено посмертні державні нагороди.

В Музеї національно-визвольної боротьби провели пам'ятний захід „Українські січові стрільці – Збройним силам України“. Родину українського повстанця Йосипа Демчука нагородили Бронзовим хрестом заслуги УПА. Тернопільці поспілкувалися з істориком та учасником бойових дій Миколою Лазаровичем, який представив власні видання, серед яких книга „Історія та культура України“. Кошти від книг передали на підтримку ЗСУ.

В Тернопільському обласному краєзнавчому музеї відкрили виставку, яка представляє три покоління боротьби за незалежність України. Серед експонатів є вишита сорочка референта Служби безпеки ОУН Романа Дячуна, наруканні знаки воїнів 44-ої артилерійської бригади ЗСУ. Про

Вшанувати героїв прийшли тернопільські сумівці.

свою патріотичну родину розповів ветеран війни, журналіст Ігор Крочак. Його прадід був членом ОУН, бабуса – зв'язковою повстанців, а тепер він продовжує їхню героїчну боротьбу за свободу України.

Люди воєнного десятиліття 2014-2024

Георгій Лук'янчук

Журнал „NV“ назвав 100 найвпливовіших українців, що з 2014 року визначають життя в країні та ведуть її вперед у майбутнє.

Журнал „NV“ (New Voice) – український друкований щотижневий суспільно-політичний журнал виходить з 2014 року. Висвітлює події в Україні та світі, аналізує їх, публікує інтерв'ю з політиками, репортажі з гарячих точок, розслідування, авторські матеріали тощо.

„NV“ звернувся до 47 експертів із різних сфер, які назвали редакції журналу 175 осіб. Одночасно

редакція провела опитування, за яким видатних співвітчизників міг назвати кожен читач сайту. Таким чином створено ще один список із 207 осіб. Спираючись на ці два списки, члени редакційної колегії сформували фінальний список 100 людей десятиліття.

За результатами двох опитувань серед тих, хто найбільше набрав голосів, – колишній Головнокомандувач ЗСУ, а нині Посол України у Великій Британії Валерій Залужний; Віце-прем'єр-міністр, міністер цифрової трансформації України Михай-

(Закінчення на стор. 7)

Відкрився „Простір хоробрих“

Світлана Орел

КРОПИВНИЦЬКИЙ. – У міському будинку культури 21 травня відкрився громадський простір для підтримки військових та їхніх родин під символічною назвою – „Простір хоробрих“. Тут працюватимуть соціальна кав'ярня та дитяча терапевтична кімната, проводитимуть творчі заходи, зустрічі з військовим капеляном, психологом, надаватимуть юридичну підтримку, навчатимуть ветеранському підприємництву.

Терапевтичну кімнату для роботи з дітьми облаштували за підтримки Кіровоградського регіонального представництва „Благодійна фундація „Мрія“. Тут проводитимуть різні активності, психологічні зустрічі з елементами арттерапії тощо. Також діє дронярня, де можна спробувати себе у ролі пілота БПЛА. Запрацювала перша у місті соціальна кав'ярня з крамничкою. 80 відс. прибутку від них будуть спрямовувати на підтримку ЗСУ та розвиток ветеранських та волонтерських ініціатив.

Ініціаторами створення „Простору хоробрих“ стали голова благодійного фонду „Полк Святослава Хороброго“ Яна Пшеніцина та вдова військового Валентина Пастухова.

Під час відкриття простору відвідувачам презентували фотовиставку „Нащадки героїв“ за участю рідних полеглих захисників, а дитяча письменниця Татуся Бо провела для дітей інтерактив з елементами казкотерапії. Неповторну атмосферу

Ініціаторка створення „Простору хоробрих“ Яна Пшеніцина та волонтерка Алла Волошина.

на відкритті створили учасники аматорського фолкльорного гуртка „Дувайва“, які виконували давні народні пісні, записані етноволонтерами під час експедицій селами Кропивниччини.

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Знову затримали Євгена Борисова

КИЇВ. – Працівники Державного бюро розслідувань 28 травня затримали у Києві ексначальника Одеського обласного територіального центру комплектування та соціальної підтримки Євгена Борисова після того, як за нього була внесена застава у сумі 12 млн грн за попереднім обвинуваченням. Йому повідомлено про нову підозру в легалізації незаконних доходів на суму понад 142 млн грн. Приводом для затримання стала інформація, що після сплати застави Борисов планував вийти зі слідчого ізолятора та переховуватися від слідства, зокрема виїхати за кордон. Є. Борисов був звільнений із займаної посади після оприлюднення інформації про те, що його родина під час повномасштабної війни придбала на еспанському узбережжі нерухомості та автівок на мільйони доларів. 22 липня 2023 року йому оголосили підозру у незаконному збагаченні на сотні мільйонів гривень та в умисному ухиленні від несення служби. (Укрінформ)

■ Скоїв незаконне збагачення

КИЇВ. – Вищий антикорупційний суд обрав запобіжний захід колишньому заступнику голови Офісу Президента Андрію Смирнову, якому інкримінують незаконне збагачення. Під час вступу у суді прокурор Спеціалізованої антикорупційної прокуратури оголосив клопотання про обрання Смирнову запобіжного заходу у вигляді застави розміром 17 млн 92 тис. грн – з огляду на той факт, що у ході розслідування з'ясовано, що на таку суму набуто активів. Також встановлено, що інші доходи також мали місце і повністю не можуть бути оцінені, але беззаперечно, що вони існували. За даними слідства, у період з 2020 по 2022 роки фігурант набув активи вартістю 17.1 млн грн, маючи заощадження та офіційний дохід за цей період у розмірі понад 1.3 млн грн. Зокрема йдеться про дві автівки, два мотоцикли, три паркомісця в Києві, квартиру у Львові та земельну ділянку на Закарпатті. Викриття злочину відбулось після публікації розслідування журналістів „Української правди“, а також за сприяння Національного агентства з питань запобігання корупції. 29 березня Президент Володимир Зеленський звільнив А. Смирнова. (Укрінформ)

■ Кримінальне провадження проти мера

ОЧАКІВ, Миколаївська область. – На Миколаївщині порушили кримінальну справу за фактом незаконного збагачення під час війни та інші порушення міського голови Очакова. Розслідування веде поліція Миколаївської області. Міським головою Очакова з 2020 року є Сергій Бичков. Національне агентство з питань запобігання корупції (НАЗК) виявило ознаки незаконного збагачення під час війни на 12 млн грн та інші порушення у міського голови. Зокрема, встановлено, що під час війни у 2022 році посадовець разом із дружиною набули у власність квартиру в Еспанії площею 122.31 кв. м вартістю понад 5 млн грн. Крім того, він отримав нібито від матері подарунки у вигляді готівки на понад 12 млн грн. Подаровані кошти значно перевищують законні доходи матері, які з 1998 року становили всього трохи більше 580 тис. грн. Доходи міського голови Очакова та його дружини із підтверджених джерел також не давали змоги придбати квартиру в Еспанії за рахунок власних коштів. Більше того, посадовець у декларації, серед іншого, зазначив про зростання у звітному періоді грошових активів на 2 млн грн, але законність джерел їх походження не підтвердив під час перевірки. Під час повної перевірки декларацій встановлено також, що дружина посадовця отримала на свій банківський рахунок понад 300 тис. грн від фізичної особи-підприємця, який неодноразово виконував роботи та надавав послуги для Очаківської міськради. Мер повідомив, що ці кошти були отримані нібито на придбання автомобіля для Очаківської міської ради. Ці твердження спростовані під час перевірки. (Укрінформ)

АМЕРИКА | СВІТ

■ Генсек НАТО підтримав спікера Конгресу

БРЮСЕЛЬ. – В інтерв'ю для лондонського тижневика „The Economist”, Генеральний секретар НАТО Єнс Столтенберг 24 травня сказав, що США не повинні забороняти Україні використовувати американську зброю по цілях на території Росії. Хоч він не назвав США, але сказав, що „настав час союзникам взяти під увагу, чи не повинні б вони зняти деякі обмеження” накладені на їхню зброю, доставлену Україні. Державний департамент відмовився від коментарів на цю тему. Спікер Палати представників Конгресу США Майк Джонсон 22 травня в інтерв'ю для „Голосу Америки” сказав, що Київ має „вести війну так, як вони вважають за потрібне”, і що „намагання США мікрокерувати цими зусиллями не є доброю політикою”. Голова Конгресового Комітету з закордонних справ, республіканець Майкл МекКовл з Техасу, сказав 24 травня, що в Конгресі є підтримка, щоб покінчити з політикою обмеження, але Радник президента з національної безпеки Джейк Саліван і Президент Джо Байден противляться цьому. Є. Столтенберг додав, що „ми не маємо жодного наміру посилати сухопутні війська НАТО в Україну”, тому що метою є підтримати Київ і забезпечити, що це не переросте в повномасштабний конфлікт. („Newsweek”)

■ Три країни визнають Палестину

ТЕЛЬ-АВІВ. – Норвегія оголосила 22 травня, що вона визнає палестинську державу. Того самого дня Ірландія та Іспанія пішли її слідами. Досі 140 країн визнають палестинську державу. Прихильники визнання вказують, що теперішня війна в Смузі Газа показує потребу, щоб розв'язка включала дві держави – ізраїльську й палестинську. Уряд прем'єра Ізраїля Бен'яміна Нетаньягу противиться ідеї палестинської державності, яку вже десятиліттям вимагають палестинці на територіях східного Єрусалиму, західного берега Йордану та в Смузі Газа, які Ізраїль захопив під час війни на Близькому Сході в 1967 році. Ізраїль засудив ці нові визнання й відкликав своїх послів зі столиць цих держав, а також викликав їхніх послів, вказавши, що європейці винагороджують бойовиків ХАМАС-у за їхній напад 7 жовтня 2023 року, що, власне, і спричинило цю війну. („Associated Press”)

■ Стейти судять федеральну комісію

ЛІТЛ-РАК, Аркансо. – Федеральний закон, який надає працівникам певні пільги для абортів, є в центрі позову 17-ох стейтів. Вони подали позов 25 квітня до Федерального суду східної округи в Аркансо проти Комісії рівних можливостей працевлаштування (ЕЕОС). У грудні 2022 року велика двопартійна більшість в Конгресі проголосувала за законопроект, який вимагає, щоб працедавці надавали певні пільги майбутнім матерям під час їхньої вагітності, пологів та пов'язаних медичних умов. Але 17 стейтів тепер кажуть, що 19 квітня ЕЕОС перевищила свій мандат, коли вирішила, що працедавці мусять надавати ці самі пільги особам, які хочуть вчинити аборт. Позов провадять головні прокурори Аркансо й Тенесі. Головний прокурор Алабами Стів Маршал сказав, що „невиборний орган, такий як ЕЕОС, не має права змінювати закони, які прийняв Конгрес”. Він додав, що „ЕЕОС нелегально змінила цей двопартійний закон у мандат, щоб працедавці об'єднували проведення абортів”. („USA Today”)

■ Смертельні стихії у США

ГЮСТОН, Техас. – Смертоносна стихія навістила 25-27 травня південь і середній захід США, особливо постраждали Техас, Оклахома, Аркансо й Кентакі. Сильні дощі, бурі й навіть торнадо спричинили перебої з подачею електрики для сотень тисяч людей, значні руйнування і смерть понад 20 осіб, сотні поранено. Внаслідок вихорів й торнадо в Айові 21 травня загинули п'ятеро осіб і 35 було поранених. Президент Джо Байден висловив співчуття родинам загиблих і обіцяв федеральну допомогу потерпілим. („Associated Press”)

УКРАЇНСТВО У СВІТІ

Постійний Синод УГКЦ відвідав Український вільний університет

Ректор УВУ проф. Марія Пришляк

22 травня владики Постійного Синоду УГКЦ відвідали у Мюнхені Український вільний університет (УВУ), де зустрілися з ректоратом, викладачами і студентами.

Ректор УВУ проф. Марія Пришляк розповіла єпископам про діяльність університету і його відповідь на виклик війни. Вона зазначила, що, окрім допомоги біженцям, викладачі й студенти намагаються поширювати серед німців інформацію про Україну, її історію та культуру. „Наша роль – дати надію новим поколінням українців і плекати українську ідентичність”, – наголосила ректорка.

Блаженніший Святослав подякував ректоратові

(Закінчення на стор. 12)

Українець об'єднав бельгійців

Українці з бельгійцями допомагають Україні.

Михайло Михайлинин

ТЕРНОПІЛЬ. – Уродженець села Чернихівці, що на Тернопіллі, Ігор Вітенько об'єднав українців та бельгійців і заснував у Бельгії благодійну Місію для України, яка допомагає дронами, генераторами, медичним обладнанням, медикаментами, автомобілями бійцям на передову та у військовій шпиталі. Вже надіслано сотні тонн гуманітарної допомоги.

Цього разу українець разом з бельгійськими благодійниками доставив в Україну 13 автомобілів. А загалом уже передали на фронт біля 100 автівок. Раніше було доставлено карети швидкої

допомоги, меблі, візки, ліки, прилади для операційних та дитячих відділень у лікарні Києва, Херсона, Одеси, Харкова та інших регіонів України.

І. Вітенько є провідним хірургом, в Бельгії має власну клініку. В програмі українського телебачення він поділився зворушливим випадком, що один із важкохворих пацієнтів Марк переслав на потреби Місії для України 50 тис. євро.

Коли почалася велика війна, український лікар з Бельгії приїхав в Україну, щоб допомогти важкопораненим воїнам. У шпиталях Вінниці та Хмельницького він вилікував та врятував від ампутацій кінцівок багатьох наших захисників, які згодом змогли повернутися на фронт.

Лікар і благодійник Ігор Вітенько.

Українці в Нідерляндах

Людмила Островська

МЗС України активно працює над посиленням взаємодії з українськими громадами за кордоном для забезпечення міжнародної підтримки України та наближення перемоги України у розв'язаній Росією агресивній війні. Заступниця Міністра закордонних справ України Ірина Боровець у рамках візиту в Нідерланди зустрілася з українською громадою.

Нідерланди прийняли до 100 тис. українців, надавши їм тимчасовий захист. Майже 25 тис. неповнолітніх українців навчаються в Нідерляндах. Понад 45 тис. знайшли оплачувану роботу. У Нідерляндах наразі діють найбільші офіційно зареєстровані організації української діаспори: фундації „Українці в Нідерляндах”, „Україна-культураліз” (Stichting Oekraïne Culturalis), „Українська громада в Нідерляндах” та „Brand New Ukraine”.

На зустрічі із І. Боровець і Послом України в Нідерляндах Олександром Карасевичем побувала

Українці Нідерландів під час зустрічі із заступницею Міністра закордонних справ Іриною Боровець і Послом України в Нідерляндах Олександром Карасевичем (в центрі). Людмила Лісовська – перша зліва.

Людмила Лісовська – координаторка Гагського осередку, членкиня правління Фундації „Українці в Нідерляндах”, очільниця товариства „Волонтери Нідерландів”. Вона розповіла, що від часу свого заснування у 2014 році, Фундація „Українці в Нідерляндах” завжди допомагала Україні, працюючи із Світовим конгресом українців та Світовою

(Закінчення на стор. 15)

УКРАЇНСТВО У СВІТІ

Зустріч з президентом СКУ

ЛОНДОН. – В Українському культурному центрі Союзу українців у Великій Британії відбулася зустріч з президентом Світового конгресу українців (СКУ) Павлом Гродом, у якій взяли участь близько сотні українців.

П. Грод відзначив особливою подякою Школу Пречистої Діви Марії у Лондоні, а також місцеві осередки Спільноти української молоді у Лондоні та української міжнародної скавської організації „Пласт“ у Лондоні за їхні успіхи у вихованні молодих українських лідерів.

У Лондоні президент СКУ також зустрівся з Владикою Кеннетом Новаківським. Єпархія Пресвятої Родина, яку очолює Владика, динамічно розвивається та росте по всій Великій Британії та Ірландії і активно підтримує вимушених українських переселенців. П. Грод подякував Владисі за його ефективну працю та служіння.

У Бібліотеці-архіві ім. Тараса Шевченка в Лон-

Зустріч українців у Великій Британії з президентом Світового конгресу українців Павлом Гродом. (Фото: СКУ)

доні відбулася лекція про передумови створення Союзу українців у Великій Британії.

Укрінформ

Новий проєкт „UA-Ukrainian Abroad“

Заснування проєкту „UA-Ukrainian Abroad“. (Фото: mfa.gov.ua)

КИЇВ. – Міністерство закордонних справ України, голова підкомітету Верховної Ради з питань вищої освіти, Молодіжна рада при МЗС, Експертна рада студентства при голові підкомітету ВР з питань вищої освіти, запустили проєкт „UA-Ukrainian Abroad“, спрямований на об'єднання української молоді за кордоном. Проєкт передбачає створення координаційної платформи, до якої увійдуть представники Офісу Президента України, Верховної Ради України, міністри закордонних справ, міністр молоді та спорту і міністер культури та інформаційної політики України, а також експ-

(Закінчення на стор. 12)

Українці Грузії провели акцію

БАТУМІ, Грузія. – На площі Європи 19 травня українська громада провела акцію, присвячену захисникам Маріуполя, що вже два роки перебувають у російському полоні у нелюдських умовах. Оборону міста було припинено, бійці вийшли з території заводу, та пішли у полон за наказом „про збереження здоров'я, та життя військовослужбовців“. За російськими даними, в полон потрапило 2,439 бійців „Азовсталі“, зокрема близько 800 бійців „Азову“. Утім в рамках обміну військовополоненими було звільнено 215 осіб.

Зауважується, що попри Женевські конвенції українські полонені зазнають від росіян катувань, негуманного поводження, позбавлення медичної допомоги, наприклад, від хронічних хвороб, а також інформації про те, що відбувається в Україні.

„Росія каже „ніякої України ніколи не існувало, а хто стверджує протилежне, є нацистом“. Але ми кажемо: „Ще не вмерла України ні слава, ні воля“. І це не просто слова. Істину цих слів довели саме

Учасники акції в Батумі. (Фото: Майдан Батумі)

захисники „Азовсталі“, наші незламні герої, та всі інші, що щодня працюють заради перемоги. Це наша незламна українська нація, що народжується у полум'ї війни“, – наголосили у спільноті.

Станом на сьогодні, понад 900 бійців Азову залишаються у полоні вже третій рік. Їхні життя перебувають під жорстоким пресингом і знущаннями, що нагадують нацистські концентраційні табори.

Укрінформ

Львівські лікарі отримали Діамантову нагороду

Вручення нагороди ESO Angels на конференції в Швейцарії.

БАЗЕЛЬ. – Інсультна служба Першого медоб'єднання Львова отримала найпрестижнішу професійну відзнаку – ESO Angels на конференції в Швейцарії. „Наші спеціалісти отримали найвищий статус – діамантовий. Це означає, що наша служба відповідає всім критеріям якості Європейської організації інсультної медицини“, – йдеться у повідомленні.

Діамантову нагороду у Швейцарії отримувала завідувачка інсультного відділення лікарні св. Луки Оксана Пуцило. Також участь у конференції взяли невропатологині Першого медоб'єднання Львова Катерина Швидка та Руслана Юнко. А

(Закінчення на стор. 12)

АМЕРИКА | СВІТ

Дилема Президента Байдена

ВАШІНГТОН. – Агенція новин „Блумберг“ 23 травня написала про дилему Президента Джо Байдена. Джерела повідомили, що президент плянує летіти прямо з вершинної зустрічі країн „G7“, що відбудеться в Італії 13-15 червня, до Лос-Анджелесу на виступ для збору коштів для своєї виборчої кампанії. Там мають виступати колишній Президент Барак Обама та різні знаменитості з Голівуду. Таким чином він пропустив би давно заплановану вершинну зустріч для України в Женеві 15-16 червня. Джо Байден є єдиним провідником з країн „великої сімки“ (G7), який досі не прийняв запрошення від Швейцарії на участь в цій вершинній зустрічі. Віце-президент Камала Геріс також не плянує прибути на цю зустріч. Радник президента з національної безпеки Джейк Саліван сказав репортерам під час прес-конференції 22 травня, що він не може підтвердити, чи президент плянує взяти участь в зустрічі у Женеві. На соцмережах з'явилася критика, що Джо Байден більше уваги звертає на свою передвиборчу кампанію, ніж на Україну. Понад 70 країн вже зголосили свою участь в цій мировій вершинній зустрічі, Швейцарський уряд сказав, що метою зустрічі є „розвинути спільне розуміння шляху до справедливого й тривалого миру в Україні“. Президент Швейцарії Віола Амгерд 22 травня сказала, що її країна сподівається переконати ще більше країн до участі, включно з Китаєм, який є ключовим союзником Росії від початку війни. Пекін досі не прийняв запрошення. Росія не була запрошена до участі в цій зустрічі. 28 травня Білий дім сказав, що США візьмуть участь у вершинній зустрічі в Женеві, але не сказав, хто там буде. („Newsweek“)

Британія захищатиме Польщу

ВАРШАВА. – Велика Британія відправить до Польщі винищувачі „Турпоон“, які захищатимуть польський повітряний простір, розповів голова британського уряду Ріші Сунак 23 квітня на спільній пресконференції з Прем'єр-міністром Польщі Дональдом Туском. Згідно його слів, між Польщею і Великою Британією „існує сильний зв'язок, який зміцнює безпеку в цій ситуації“. Він також сказав, що „серед усіх союзників по НАТО Польща витрачає найбільше коштів на безпеку“. Він додав, що в рамках навчань НАТО „Steadfast Defender 24“, які триватимуть до кінця травня, „до Польщі буде відправлено 16 тис. британських вояків“. Р. Сунак запевнив, що Велика Британія не забуде, що саме польські пілоти рятували життя британців, воюючи в британському небі. Напередодні візиту до Варшави британський уряд оголосив про найбільший досі пакет військової допомоги для України – 500 млн фунтів (618 млн дол.). Міністерство оборони також надасть Україні 60 бойових суден, катерів, понад 400 транспортних засобів, понад 1,600 ракет і 4 млн одиниць дрібного спорядження. 10 квітня Україна і Британія уклали нову угоду щодо оборонної і промислової співпраці. (Радіо Свобода)

40 автівок екстреної меддопомоги з Кореї

СЕУЛ. – Україна отримала від Червоного Хреста Республіки Корея 40 автівок для надання невідкладної медичної допомоги під час війни. Проєкт вдалося реалізувати за підтримки уряду Кореї та Українського Червоного Хреста. 20 автомобілів KIA та 20 автомобілів Hyundai Staria отримають заклади охорони здоров'я Дніпропетровської, Донецької, Закарпатської, Запорізької, Миколаївської, Одеської, Полтавської, Сумської, Харківської, Херсонської, Черкаської, Чернігівської областей. Автівки обладнано засобами, що дозволяють надавати життєво необхідну допомогу пацієнтам під час медичного транспортування. Загалом від 2022 року Україна отримала від Республіки Корея понад 150 автівок швидкої медичної допомоги. За час повномасштабної війни росіяни пошкодили 164 машин екстреної медичної допомоги, ще 261 – знищили, 125 – захопили. (Укрінформ)

Українські Карпати – в небезпеці

Україна як країна, тобто в сенсі географічному, має – втім, як і кожна інша країна – аж цілу низку таких місцин, що для кожного українського серця вособлюють її неповторну красу. Одна з них – Карпати. Хто хоч раз походив цими чарівними, насправду поетичними горами, той ніколи вже не забуде їх.

Недаремно по війні третя хвиля наших імігрантів, опинившись в Америці, знайшла місце для знаменитої „Союзівки” в дуже подібних Кесткільських горах, називаючи їх у своєму колі „Американськими Карпатами”.

Сьогодні Українські Карпати – в неабиякій небезпеці. Щоправда, не тільки Українські, але це не дуже тішить. До карпатських країн, крім України, належать Словаччина, Польща, Румунія, Угорщина, Чехія, Сербія і Австрія. Й ось такий антигуманний, антицивілізаційний факт: на території цих восьми країн щодня вирубується чотири гектари лісу. За 20 останніх років Карпати загалом втратили понад 7 тис. квадратних кілометрів лісів.

Чи є ще в усіх тих країнах відповідальні, співчутливі до природи люди? Чи залишилися одні ненаситні бізнесмени? Ми ж, українці, нібито вважаємо себе нацією, особливо закоріненою в рідну землю, особливо близькими до природи? То що сталося з людьми? В останні роки радянської влади, коли Москва, з метою збільшення своєї збройної потуги, почала будувати надпотужну радіо-релейну станцію в Пістрялові біля Мукачева, з рішучим протестом піднялося було все Закарпаття. Здавалося, настане незалежність – й українці дадуть добрий приклад решті світу, як треба дбати про країну і її природу. Здавалося, але не сталося...

Тим часом Європа не має, крім Карпат, іншого місця, де виживають, всупереч „технічному прогресові”, олені, ведмеді, рисі, беркути, чорні лелеки, де влітку квітнуть безцінні рослини, занесені до „Червоної Книги”.

Деякі роки тому Верховна Рада ухвалила закон, який мав би припинити недозволене вирубування лісів, але злочинці вдаються до різних хитрих схем і далі роблять своє. Одна з таких схем: здорові дерева позначаються як хворі і вирубуються. Щороку з України до країн Європейського союзу вивозиться 500 тис. тонн стовбурів дерев.

Небезпекою є також збільшення кількості доріг у Карпатах, це влада пояснює як турботу про людей, а насправді, коли буде більше доріг, то легше бракон'єрам буде доходити до раніше важкодоступних місць.

Ще одна нема небезпека, яку бізнесові середовища прикривають турботою про людей, є проекти будівництва в Карпатах вітрових електростанцій. Так, буде нібито дешева „зелена” електр енергія, але разом з цим б буде знищена дика природа, що є сьогодні загальнолюдською цінністю. Зорема вітряки можуть дуже зашкодити міграції птахів.

Особливо може постраждати знаменита полонина Боржава. Зареєстрована у Воловці турецька компанія „Atlas Volovets Energy” плянує поставити на Боржавському хребті три-чотири десятки вітряків, кожний заввишки понад 159 метрів.

Українці, схаменіться! Як нема на світі другої України, так нема і не буде других Карпат!

ПОДОРОЖІ

Прадавнє село Лебедин

Олександр Вівчарик

ШПОЛА, Черкаська область. – Географічний центр України, на що є підтвердження Державного комітету природних ресурсів. встановлено в селі Мар'янівці. Та щоби туристам було зручніше до нього дістатися, знак поставили на трасі Золотоноша-Умань. Саме там 23 серпня 2021 року було піднято і найбільший державний прапор у Черкаській області. Участь у церемонії брав Президент України Володимир Зеленський. Висота флагштоку становить 52 метри, розмір стяга – 9х13 метрів. Зараз це туристичний арт-об'єкт „Серце України”, встановлений на честь 30-річчя відновлення Незалежності. Він складається з 25 пар крил, які уособлюють 24 області держави та Крим. У центрі під склом скульптура серця. Встановлена скринька, в яку збирають кошти на ЗСУ. Через війну у громаді нині 3,063 переселенця. Дехто з них працевлаштувався, зокрема, дев'ятеро працюють учителями. У самій Шполі переселенець із Херсонщини Дмитро Сивак організував гурток юного туриста. Усе життя він займався туризмом й альпінізмом, а після переїзду вирішив поділитися цим захопленням з місцевими школярами.

Загалом Шполянська територіальної громада об'єднує 22 населені пункти. Основним підприємством громади є насіннєвий завод у Лебедині. На базі цього підприємства створено агропромисловий голдинг LNZ Group, що спеціалізується на торгівлі посівним матеріалом і засобами захисту рослин, вирощуванні зернових і технічних культур, тваринництві та зернотрейдерській діяльності.

Лебедин – не лише найбільше, а одно з найдавніших сіл Шполянщини й усієї Черкащини. Уперше воно згадується у так званій „Литовській метриці”, в якій зазначено, що князь Казимир віддав Лебедин Івашку Львовичу на віленському сеймі 1448 року. Богдан Хмельницький мав тут свою пасіку. В селі ця місцина досі зветься „Пасіки”. У 1823 році в Лебедині побував малий Тарас Шевченко зі своєю сестрою Катериною, яка приходила у Миколаївський жіночий монастир помолитися перед шлюбом за щасливе подружжя

„Серце України” на Шполянщині. (Фото: Олександр Вівчарик)

життя. Тодішні спогади одного із монахів послужили основою поеми „Тайдамаки”.

Лебедин має аж три школи, що в селах трапляється нечасто. Тож є де навчатися дітям переселенців, які перебралися в це село. Частина з них компактно проживає у приміщенні сільської амбулаторії. Для них за підтримки французької компанії Solidarités International та американського агентства USAID облаштували побутові кімнати.

Комендантом цього соціального будинку є Любов Канава – колишня медсестра.

Сьогодні в закладі проживає вісім осіб. Насамперед – люди з Бахмута. Чоловік літнього віку з Часового Яру втрапив до Лебедини з волонтерами евакуаційним потягом. Повертатися немає куди.

Тітонька Оля, як її усі тут кличуть, розповіла: „Мар'інку, Георгіївку на Донеччині знаєте? От із тих країв наша родина. Житла вже немає ні в мене, ні в сина, ні в онуки, ні в невістки... Війна розкидала нас по різних місцях: хтось у Дніпрі, хтось у Житомирі, Києві. Я втрапила спершу в Курахово в лікарню, бо мені робили операцію. І там орендувала житло. Повертаюся з лікарні, куди ходила на перев'язку, а квартири вже нема. Лиш вирва... Тоді син наказав їхати звідти. Я боялася, не хотіла. А мене тут привітно зустріли. Тепер проживаю в Лебедині. Маємо непогані умо-

(Закінчення на стор. 12)

Свято-Вознесенський храм Лебединського Миколаївського монастиря.

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Газета заснована у 1893 році

Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Андрій Нинка

Редактор: Левко Хмельковський

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800

E-mail: svoboda@svoboda-news.com

Fax (973) 644-9510

Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:

Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата: \$90.00 на рік, \$50.00 на півроку.
Для членів УНСоюзу – \$80.00 на рік, \$45.00 на півроку.
Електронна версія (www.svoboda-news.com) – \$40.00.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda”.
Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ”

Адміністрація / Оголошення Володимир Гончарик

☎ (973) 292-9800 x 3040 • Fax (973) 644-9510

E-mail advertising@ukrweekly.com

Передплата Володимир Гончарик

☎ (973) 292-9800 x 3040

E-mail subscription@svoboda-news.com

Думки, висловлені в матеріалах, підписаних конкретним автором, не конче віддзеркалюють позицію редакції тижневика „Свобода” або його видавця.

Люди воєнного...

(Закінчення зі стор. 3)

ло Федоров; письменник Сергій Жадан і командир батальйону „Вовки Да Вінчі“ Дмитро Коцюбайло, який трагічно загинув минулого року на фронті.

Серед військових та волонтерів, окрім вищезазначених осіб, експерти назвали захисників Донецького аеропорту у 2014-2015 роках та „Азовсталь“.

Серед інших в історії 10-ліття російсько-української війни експерти виділили генерал-майора, Героя України Ігоря Гордійчука та генерала Дмитра Марченка, Дмитра Яроша – засновника „Правого сектору“, згодом командувача Української добровольчої армії, Андрія Білецького – командира 3-ої окремої штурмової бригади „Азов“, Ростислава Лазаренка – військового льотчика-штурмовика, рекорсмена за кількістю бойових вильотів, Марію Берлінську – засновницю Центру підтримки аеророзвідки та системного застосування дронів на війні, Яну Зінкевич – засновницю та командирку волонтерського медичного батальйону „Госпітальєри“, Юлію Паєвську (Тайру), волонтерку-парамедикину, командирку підрозділу „Ангели Тайри“, Олександра Мацієвського – солдата ЗСУ, Героя України (посмертно), Романа Ратушного – активного громадського діяча, котрий героїчно загинув на Харківщині.

До списку найвпливовіших діячів суспільства ввійшли Любомир Гузар (1933–2017) – экс глава Української греко-католицької церкви й моральний авторитет для багатьох українців протягом десятиліть, Митрополит Епіфаній (Думенко), Святослав (Шевчук) – глава Української греко-католицької церкви, Мирослав Маринович – экс-проректор Українського католицького університету, Мустафа Джемилев – кримськотатарський лідер, в минулому радянський політв'язень, Валерій Пекар, співзасновник громадянської плятформи „Нова країна“, Сергій Плохій, український та американський історик, директор Гарвардського українського наукового інституту, Ярослав Грицак – історик та публіцист, Ірина Бекешкіна (1952–2020) – директорка фонду Демократичні ініціативи ім. Ілька Кучеріва, Елла Лібанова – директорка Інституту демографії та соціальних досліджень НАН України, Євген Головаха – директор Інституту соціології НАН України, Марина В'язовська – нагороджена найпрестижнішою нагородою у сфері математики – медалею Філдса, Олександра Матвійчук – голова Центру громадянських свобод, Віталій Портников – журналіст-аналітик, Шевченківський лауреат, Юрій Бутусов – військовий журналіст, Дар'я Каленюк, Юрій

Ніколов, Віталій Шабунін, Денис Бігус, Ярослав Юрчишин, Наталія Седлецька, Михайло Ткач – журналісти й активісти-антикорупціонери, які, попри величезний тиск із боку можновладців, продовжують викривати тих із них, хто порушує закон, Катерина Гандзюк (1985-2018) – громадська й політична діячка, котра загинула в безкомпромісній боротьбі з корупцією в судах.

Увійшли до списку державні діячі та бізнесмени: Петро Порошенко, Сергій Кислиця, Валерія Гонтарева, Олексій Вадатурський (1947-2022), Андрій Веревський – співвласник найбільшої української агрокомпанії Kernel, Всеволод Кожемяко – мультимільйонер, засновник групи компаній Агротрейд, організатор потужного добровольчого бойового підрозділу „Хартія“, Гліб Загорій – співвласник фармацевтичної компанії „Дарниця“, Вячеслав Климов і Володимир Поперешнюк – співзасновники та співвласники групи компаній „Нова пошта“, Владислав та Ірина Чечоткіни – співзасновники та співвласники інтернет-магазину Rozetka.ua.

Також в списку – Василь Сліпак (1974-2016) – соліст Паризької опери, котрий героїчно загинув на Донбасі, Влад Троїцький – театральний режисер, лавреат Національної премії ім. Шевченка, Олеся Островська-Люта – директорка Мистецького арсеналу, Ірина Цілик – кінорежисерка й письменниця, лавреатка Національної премії ім. Шевченка, Олег Сенцов – кінорежисер, колишній політв'язень Кремля, а тепер – командир штурмової роти 47-ої окремої механізованої бригади, Наталія Ворожбит – письменниця, сценаристка й режисерка, лавреатка Національної премії ім. Шевченка, Станіслав Асеев – письменник-журналіст й правозахисник, лавреат Національної премії ім. Шевченка (2021), два роки перебував у російському полоні, Вікторія Амеліна (1986-2023) – поетка, загинула через російський обстріл, Андрій Курков – український письменник, двічі фіналіст Міжнародної Букерівської премії, Софія Андрухович – письменниця й перекладачка, Павло Маков – відомий і впливовий у мистецькому світі художник, Сусана Джамаладінова (Джамала) – співачка, переможниця Євробачення-2016, лавреатка Національної премії ім. Шевченка, Святослав Вакарчук – лідер гурту „Океан Ельзи“, Володимир Кличко – боксер, один із найвідоміших українців у світі, Олександр Усик – нова світова зірка українського професійного боксу, Ольга Харлан – одна з найкращих шаблісток світу, Ярослава Магучіх – стала чемпіонкою світу з легкої атлетики зі стрибків у висоту, Еліна Світоліна – тенісистка зі світовим ім'ям, Андрій Шевченко – президент Української асоціації футболу.

фундація, Канадсько-українська торгова палата, Конгрес українців Канади – Відділ Торонто, Союз українських організацій Австралії та понад 1,300 індивідуальних донорів з 17 країн.

„Unite With Ukraine“ – це глибока ініціатива СКУ, спрямована на закупівлю та доставку необхідних тактичних медичних засобів, бронетехніки, дронів, комплексів БПЛА та іншого важливого обладнання для підтримки українських захисників.

Українформ

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Хочу подякувати „Свободі“

Хочу подякувати за переклад фрагмента інтерв'ю українською мовою „Небезпека посттравматичного стресового розладу“ за моєю книгою „Traumaland“ з цієї теми („Свобода“, 24 травня). Моя сім'я родом з Коломиї, Чернівців та околиць, а в бабусиному поколінні всі знали українську. Пам'ятаю, як колись її двоюрідний брат по пам'яті говорив вірші Івана Франка, які вони вчили в школі. Вони не були українцями, але були глибоко вкоренилися в місцевій культурі – мій прадід, вчитель гімназії, влаштовував виставки гуцульського народного мистецтва і займався місцевою спадщиною. Тому я був дуже радий, коли побачив інтерв'ю, перекладене українською мовою!

Вітаю вас,

Михайло Білевич, Варшава

Книга про любов

Нова художня повість сучасного українського письменника, шеф-редактора Всеукраїнського щомісячника Фіделя Сухоноса „Приречені на любов“ розповідає про торжество кохання. Сюжет твору має реальних прототипів: Галину Федішин із села Сваричів Рожнятівської громади та Миколу Гриценяка родом з Донеччини.

Вони разом пройшли бої за Маріуполь, витримали випробування поном та довгу розлуку, але їхні серця ні на мить не припиняли битися в унісон. Їхні почуття та відданість один одному стали символами непереможної віри і надії.

Повість – це також згусток тих суспільно болючих питань і життєдайних прагнень українства не тільки на теренах рідної землі, а й поза її межами. Зміст твору відтворює перипетії сучасної дійсності розмаїтої палітри художніх образів і тематики тривожного нашого сьогодення.

Вартість книги з авіопересилкою за кордон – 15 дол. Висилка в Україні – 10 дол. Чеки ласкаво просимо над-

силати до представництва редакції щомісячника „Бористен“ – Фондації „Прометеїв отвіт“:

Promethean's Retort
P.O.Box 35
Lyndhurst, NJ 07071-0035
U.S.A.

Кошти від продажу будуть спрямовані на підтримку щомісячника „Бористен“.

Фундація „Прометеїв отвіт“

Виявили...

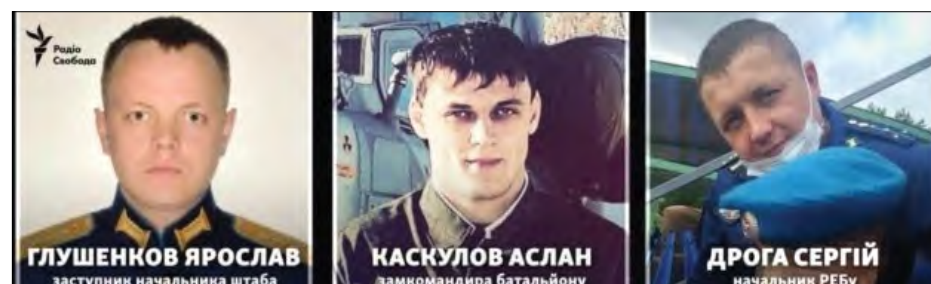
(Закінчення зі стор. 2)

вивезли до лісоструги на околиці Бучі та кинули зв'язаним до ями. Там його продовжили допитувати та катувати військові з іншого російського підрозділу. Внаслідок отриманих важких травм Теліженко загинув. Тіло закатованого було виявлене восени 2022 року. Журналісти Радіо Свобода встановили, що до вбивства полковника СБУ причетні високопоставлені російські військові зі 175-го окремого розвідувального батальйону із Пскова, що входить до 76-ої десант-

но-штурмової дивізії, а саме заступник командира, капітан Каскулов Аслан Юрійович; заступник начальника штабу, капітан Глушенков Ярослав Олександрович; начальник підрозділу, капітан Дрога Сергій Федорович. Я. Глушенков загинув у вересні 2022 року на окупованій Херсонщині.

О. Теліженко із 2006 року працював в Національній академії СБУ у Києві, загалом провів на військовій службі 27 років. Відзначений військовими нагородами, зокрема відзнакою Президента України „За участь в АТО“.

Радіо Свобода

Кати зі 175-го окремого розвідувального батальйону із Пскова, що входить до 76-ої десантно-штурмової дивізії.

СКУ передав...

(Закінчення зі стор. 1)

ника, де працюють українські розробники, не просто тому, що вони українці, а тому, що вони є одних з найкращих на ринку“, – заявив Президент СКУ Павло Грод.

Пожертва, вартістю понад 615 тис. дол. США або 24,5 млн грн, була профінансована спільною кампанією зі збору коштів „Птахи Санті“ СКУ та Saint Javelin. Її підтримали Лемківська

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Відзначили 150-річчя НТШ

Відзначення 150-річчя Наукового товариства ім. Шевченка в Українському інституті Америки. (Фото: Володимир Ільченко)

У Нью-Йорку відзначили 150-річчя Наукового товариства ім. Шевченка, яке стало першою академією наук українського народу. В Українському інституті Америки на Мангеттені зібралися науковці з усього світу, ветерани й чинні співробітники НТШ, щоб обговорити його місце в українській інтелектуальній історії.

„НТШ в Америці стало чи не найпопулярнішим із тих наукових товариств, що постали в еміграції після Другої світової війни, – розповів перший віцепрезидент Товариства Віталій Чернецький. – Тут було велике скупчення людей, які могли в усіх ділянках продовжувати активну розбудову української науки, зокрема історії та філології“.

За його словами, після відновлен-

ня незалежності 1991 року Товариство мусило переосмислити себе „як організацію, що є провідником знань про Україну у світовому контексті й містком, що пов'язує університетську й фундаментальну науку“.

НТШ було створене наприкінці 1873 року у Львові за фінансової підтримки меценатів з Наддніпрянщини. 1939 року його було ліквідовано радянською владою.

НТШ відновило роботу в 1947 році в Західній Європі та США завдяки міграції українських науковців, котрі змушені були залишити Галичину, що перебувала під радянською владою.

З 1989 року НТШ знову працює в Україні.

Укрінформ

Відбувся злет СУМ у США

Злет Спілки української молоді в Америці. (Фото: Ukrainian Youth Association)

ЕЛЕНВІЛ, Нью-Йорк. – Злет Спілки української молоді в Америці (СУМ), який відбувся під гаслом „Згине зло і правда переможе“, зібрав понад 650 учасників.

Учасників злету Юнацтва СУМ Америки благословив Генеральний капелян СУМ Степан Сус, який у своїй проповіді ще раз пригадав усім присутнім, що „бути сумівською чи сумівцем – це бути готовим світитись для інших, показувати приклад великої любові до Бога та України“.

Цього року СУМ в Америці від-

значає 75 років із часу заснування, а також постійно вшановує пам'ять українських героїв – захисників та захисниць, що поклали своє життя за Україну. Серед новітніх героїв України є також ті, хто належав до СУМ.

На завершення Літургії Владика Степан Сус разом із довголітнім сумівцем, Єпископом Стемфордської єпархії УГКЦ Павлом Хомницьким відслужили панахиду за відомим сумівцем о. Романом Мірчуком та усіма полеглими героями України.

Віктор Ющенко у Філадельфії

Віктор Ющенко на Світовій раді справ. (Фото: Леся Хмелько)

Уляна Мазуркевич, Осип Рожка

ФІЛАДЕЛЬФІЯ. – Третій Президент України Віктор Ющенко з дружиною Катериною після 19-річної перерви знову відвідали Філадельфію. В. Ющенко прибув з метою зосередити публічну опінію американців на подіях в Україні, яка бореться за своє існування та територіальну цілісність у новітній непроголошеній жорстокій війні Російської федерації проти українського народу. Наслідки цієї війни матимуть велике стратегічне значення для Європи, США і вільного світу.

В. Ющенко – провідник Помаранчевої революції, згодом отруєний діоксином за наказом Путіна, відзначався тим, що вибрав напрям на європейську інтеграцію і НАТО. Сьогодні повністю підтримує Президента України Володимира Зеленського і у своїх виступах остерігає перед російською загрозою, як і

намагається піднести свідомість нового покоління молодих українців.

Цього разу поїздка В. і К. Ющенко мала свій початок у Норвегії, де вони були запрошені взяти участь у конференції і провели низку зустрічей з норвезькими державними діячами.

Метою поїздки до Філадельфії був запрограмований виступ В. Ющенка у Раді світових справ 13 травня. Ющенко прибули 11 травня, а 12 травня, у День Матері, взяли участь у Літургії у соборі Непорочного Зачаття у Філадельфії, шедевр українського релігійного мистецтва. Ющенко привітали Архієпископ-Митрополит УКЦ Борис Гудзяк і про-ректор собору Роман Питула.

У церковній залі понад 300 учасників зустрілися з Ющенками, між присутніми були воїни-герої, які перебувають на реабілітації у Філадельфії. В. Ющенко говорив про роль поко-

(Закінчення на стор. 11)

УКРАЇНСЬКИЙ СПОРТОВИЙ ОСЕРЕДОК – ТРИЗУБ
Lower State and County Line Roads, Horsham, PA
267-664-3857 ~ www.tryzub.org ~ info@tryzub.org

ФЕСТ З НАГОДИ ДНЯ БАТЬКА
Неділя, 16-ого червня

1:00- 1:30 попол. – Музика (Ігор Сипень)
1:30 - 3:30 попол. – Концерт
Школа Танцю "Волошки"
Вокальний Ансамбль "Соловейки"
Театральний Гурток "Дзвоники"
Ансамбль "Діти з України"

Ансамблі Соловейки і Дзвоники

Ігор Сипень

ДІТИ УКРАЇНИ

3:30-5:30 попол. - музика та живий спів ІГОРЯ СИПЕНЯ

Прийматимуться грошові датки на гуманітарну допомогу жертвам війни в Україні

Спонзор: **UKRFCU**
Ukrainian Self-Reliance Federal Credit Union

Традиційні українські й пікнікові страви та відсвіжуючі напої!

Футбольні Матчі - Гри

Впродовж дня:
Фінали за Чаші Першого Району
Футбольної Федерації Америки
4:00 PM (NPSTL)
У.С.О. Тризуб Філадельфія vs. ПА Класик

Вступ та Паркування: Безкоштовно!!!

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Федеральна кредитова кооператива СУМА провела збори

Найважливішою ініціативою СУМА у 2024 році стало відкриття двох нових філій у Фльориді – у Норт-Порті 20 квітня (праворуч) та Ст.-Петербурзі 21 квітня.

Андрій Бурчак

ЙОНКЕРС, Нью-Йорк. – Федеральна кредитова кооператива СУМА провела свої 60-ті щорічні збори 27 квітня в Українській католицькій церкві Св. Архистратига Михаїла. Президент і головний виконавчий директор кооперативи Роман Г. Козицький відкрив збори і привітав присутніх членів і гостей. Потім попросив присутніх вшанувати хвилиною мовчання членів, померлих у 2023 році, а також полеглих героїв, які хоробро захищали кордони України від неспровокованого російського вторгнення.

Канцлер Української католицької єпархії Стемфорда та парох Української католицької церкви Св. Архистратига Михаїла у Йонкерсі Кирило

Ангелов виголосив молитву і подякував кооперативі за постійну фінансову підтримку церкви та єпархії. Він особливо відзначив велику пожертву, зроблену на ремонт церковної зали на честь 125-ої річниці церкви. Цьогорічні річні збори ФКК СУМА стали першим заходом, який відбувся у повністю оновленому приміщенні.

Голова Ради директорів ФКК СУМА Андрій Горбачевський представив підсумки діяльності та досягнення за рік. У своїх коментарях голова підкреслив вдячність керівництву та співробітникам кредитної кооперативи, які ефективно та безпечно задовольняли фінансові потреби членів протягом року. Незважаючи на виклики 2023 року,

ФКК СУМА досягла чистого прибутку у розмірі 1.3 млн дол. А. Горбачевський подякував усім причетним до всіх нововведень, впроваджених у цифрову та ІТ-сферу бізнесу, а також за успішне розширення членської бази ФКК СУМА, яка станом на 2023 рік включає парафіян Української католицької катедрі Св. Володимира у Стемфорді, Конектикат. А. Горбачевський також зазначив, що найважливішою ініціативою СУМА у 2024 році стало відкриття у квітні двох нових філій у Фльориді – у Норт-Порті та Ст.-Петербурзі. Це розширення, за його словами, є інвестицією у майбутнє СУМА і включатиме основні фінансові послуги для багатьох нещодавно переселених осіб та сімей з охопле-

ної війною України. Гасло кредитної спілки „Свій до свого по своє“ як ніколи актуальне.

Щорічні збори також відзначили, що 2024 рік знаменує собою надзвичайний рік знакових подій. По-перше, ФКК СУМА святкує своє 60-річчя. Присутні були надзвичайно раді, що один із засновників ФКК СУМА, колишній президент-генеральний директор та почесний голова Володимир Козицький все ще бере активну участь у діяльності СУМА. Цього року він відсвяткує своє 100-річчя. Крім того, СУМА привітала свого операційного директора Ігоря Макаренка з 40-річчям роботи в ФКК СУМА, якому було вручено нагороду

(Закінчення на стор. 11)

EFFECTIVE 05/15/2024

Let your retirement **BLOOM!**

LONG-TERM ANNUITIES

5 YEAR	5.50%*	2ND YEAR 5.00%
7 YEAR	5.75%*	2ND YEAR 5.00%
9 YEAR	8.00%*	4.00%

* FIRST YEAR RATE.
MINIMUM GUARANTEED RATE 2%.

IMMEDIATE ANNUITY

WE HAVE INCREASED OUR RATE TO

4.00%*

* LIFE OPTION, OR FIXED PERIOD OF 10 YEARS OR LONGER.

MULTI-YEAR GUARANTEED ANNUITY (MYGA)

3-YEAR 5.00% 5-YEAR 5.00%

NEW HIGHER RENEWAL RATE!

RATES SUBJECT TO CHANGE. NOT AVAILABLE IN ALL STATES.

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

2200 ROUTE 10, PARSIPPANY, NJ 07054 • 800-253-9862 • INFO@UNAINC.ORG • WWW.UNAINC.ORG

STAND WITH UKRAINE

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION

UNA YHC

1894

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Відкриття Агатангела Кримського

Олександр Вівчарик

ЗВЕНИГОРОДКА, Черкаська область. – Незважаючи на те, що життя видатного історика, сходознавця, письменника, полігота, одного з фундаторів Української академії наук (УАН) Агатангела Кримського було тісно пов'язане з Черкащиною, пересічні жителі області знають про нього небагато. Більше того, будинок ученого в Звенигородці вже багато років знаходиться в занедбаному стані. Тому таким важливим видається захід „Гостини до Агатангела Кримського”, що відбувся в Звенигородці 17 травня. Адже метою його саме і було осмислення спадщини видатного вченого.

Організувала захід і зібрала на нього дуже поважних гостей Всеукраїнська громадська організація „Союз українців” у партнерстві з благодійним фондом „Бібліотечна країна” за підтримки Звенигородської міської ради і Посла з особливих доручень МЗС України Ігоря Остаха.

Початок зустрічі дещо перенесли через повітряну тривогу, війна і тут внесла свої корективи. Тож гості, щоб не марнувати час, відвідали „Тарасову юрту”, яку в центрі Звенигородки встановили на честь 210-ої річниці від дня народження Тараса Шевченка. У ній можна ознайомитися з традиційною та сучасною культурою Казахстану.

Розпочалася зустріч привітаннями співзасновниці благодійного фонду „Бібліотечна країна”, ведучої зустрічі Тамари Сухенко і міського голови Звенигородки Олександра Саєнка, який розповів про історію виникнення Звенигородки, її сучасне. Нагадав, що велінням долі звенигородська земля стала батьківщиною багатьох історичних особистостей світового рівня. І А. Кримський один із найяскравіших їхніх представників. Він та інші наші видатні земляки, серед яких Тарас Шевченко та В'ячеслав Чорновіл, творили історію України.

„Ми чітко усвідомлюємо відповідальність, яку на нас покладає історична спадщина, – наголосив О. Саєнко. – Зокрема і честь бути земляками Агатангела Кримського. Тож усвідомлюючи, що пам'ять видатного вченого пошанована неналежно, сподіваємося, що ця зустріч і підтримка української наукової та інтелектуальної еліти, представників якої ми сьогодні запросили, дасть поштовх у цьому напрямку”.

Міський голова підкреслив, що не раз звертався до Академії наук

України, Інституту сходознавства з пропозиціями щодо відновлення будинку, в якому жив А. Кримський, і облаштування в ньому музею вченого, адже приміщення є власністю інституту. На жаль, не склалося.

Перший заступник голови Черкаської обласної ради Роман Сущенко говорив про унікальність особистості А. Кримського, а також про те, що йому, як колишньому політв'язню Москви, добре зрозумілим є те, чому радянська влада репресувала видатного українського вченого. Це б збила і сучасна російська влада.

Ректор Черкаського національного університету ім. Богдана Хмельницького Олександр Черевко назвав у своєму слові А. Кримського великою постаттю України, яка залишила по собі величезну спадщину, що ми її вивчаємо по сьогодні. Він теж наголосив на важливості передання будинку А. Кримського у власність Звенигородської громади, нагадав, що і Черкаський університет звертався до Інституту сходознавства стосовно цього і створення в ньому музею А. Кримського.

Між тим, Звенигородська громада нині міцна, керівництво її – патріотичне. То, може, нарешті, це питання навіть попри війну потрібно вже вирішити? Бо А. Кримський теж протистоїть московській агресії в культурному й історичному просторі. Росія її наочно продемонструвала, цинічно знищивши вже не один музей в Україні, зокрема й музей Григорія Сковороди у Сковородинівці на Харківщині. Отже, потрібно протиставити її нищентно наше творення.

„Як казав Наполеон: є меч, а є дух. Мусимо дбати і про одне, і про друге, – говорив О. Черевко. – А дух починається зі слова і з пам'яті, яка в даному випадку матеріалізована. Відновити будинок – то не проблема для громади. А якщо хтось нагорі боїться, що в реставрованому приміщенні відкриють не музей, а щось інше, то їм варто знати, що патріотичні люди є не лише в Києві. Узагалі, патріотизм іде з низів”.

До речі, сам О. Черевко, дізнавшись, що А. Кримський 40 років збирав краєзнавчі і фолклорні матеріали про кожне село Звенигородщини, які вже були навіть підготовлені до друку, але так і залишалися з 1931 року в рукописі, ініціював видання цієї важливої і вагової праці. Вона вийшла друком 2009 року, коли О. Черевко був головою Черкаської обласної державної адміністрації.

„Тарасова юрта”. (Фото: Олександр Вівчарик)

Посол І. Остах зауважив, що А. Кримський зробив за життя більше, ніж зараз роблять інститути. Навіть написав історію нової арабської літератури, книги з історії для турків та персів. Збагнути велич цієї людини важко, для цього треба знати бодай з 20 мов. А. Кримський володів шістьма!

Для І. Остаха, як він сам зізнався, А. Кримський – це місія. Він, як і його духовний учитель, вчив слов'янські мови, арабську, як і той був ученим секретарем Академії наук України, теж потрапив до Лівану, щоправда, Надзвичайним і повноважним послом України. Відчуває себе і черкашанином, адже долучився до встановлення двох пам'ятників Т. Шевченкові за кордоном: в Канаді (Оттава) і в Лівані (Баабда). А ще мав щастя працювати у Верховній Раді з видатним політиком з Черкащини В. Чорноволом.

І. Остах цікаво розповів про перебування А. Кримського в Лівані. Виявляється, головною проблемою для нього там був не клімат, а книжки. Тобто їхня кількість, а отже клопіт з їх перевезенням до Звенигородки. Бо книга для Кримського – то було все. І він таки привіз додому величезну сходознавчу колекцію – стародруки, раритети, зокрема й одну з найвидатніших пам'яток світової культури „Подорож патріарха Макарія” – щоденник подорожніх нотаток Павла Алеппського сина патріарха Антіохійського Макарія III Посіда.

За неповних два роки в Лівані А. Кримський зробив дуже багато, зокрема писав і художні твори. Його „Бейрутські оповідання” завдяки ініціативі І. Остаха було перекладено арабською мовою, як і збірку поезій „Пальмове гілля”.

І. Остах нагадав і про те, що в Алепо ще 1708 року було надруковано Євангеліє арабською мовою. Видання для Антіохійського патріархату спонсорував гетьман Іван Мазепа. Про це знав А. Кримський, який у власноруч написаному підручнику нової арабської літератури розповів про діяльність друкарні в цьому місті. А І. Остах, будучи послом у Лівані, здійснив, без перебільшення, науковий подвиг: відвідавши всі монастирі, музеї і книгозбірні цієї країни, знайшов 15 примірників таких Євангелій різного ступеня збереженості. Сканував їх і здійснив факсимільне видання цього унікального „Євангелія від Івана Мазепи”.

Згодом знайшов і титульне, подарункове видання для Гетьмана.

Доцент Київського національного університету ім. Тараса Шевченка Володимир Подвойний порушив надзвичайне болюче питання бібліотеки А. Кримського. Адже це 15 тис. артефактів на восьми локаціях! Та наразі взяти до рук книгу А. Кримського без спеціального дозволу неможливо. А це не сприяє дослідженню його спадщини. Левова частка книг видатного вченого знаходиться в бібліотеці Вернадського, яка наразі здійснила опис лише частини його книгозбірні. „Взагалі, – дивувався промовець, – маємо парадокс: зібрала унікальну бібліотеку одна людина, а для того, щоби її систематизувати і описати потрібний чималий колектив. А найголовніше – зацікавленість у цьому держави. Бо незрозуміло, чому бібліотека Агатангела Кримського досі не описана, а бібліотека українофоба, колаборанта і злодія, який крав документи з Державного архіву Львова, Дмитра Табачника описана і занесена в електронний каталог”.

Про ще одного видатного черкашанина зі Звенигородщини згадав у своєму слові професор, літературознавець завідувач катедри української літератури Черкаського національного університету ім. Богдана Хмельницького Володимир Поліщук. Він говорив про Сергія Єфремова – видатного публіциста і літературознавця, одного з творців української журналістики, якого називали совістю української нації. На п'ять років молодший за А. Кримського Єфремов народився у селі Пальчик тодішнього Звенигородського повіту. У 1920-их роках провадив наукову і науково-організаційну роботу, адже був віцепрезидентом і головою Управи УАН, добре знав А. Кримського. Скориставшись „Щоденниками” Єфремова, В. Поліщук розповів про те, як ці видатні земляки, щиро шануючи один одного, разом організовували роботу УАН. Власне Кримський лобював обрання Єфремова віцепрезидентом Академії.

Керівниця Центру орієнталістики ім. Омеляна Прицака при Національному університеті „Києво-Могилянська академія” Таїсія Сидорчук у своєму виступі поглянула на постать Кримського через О. Прицака. Адже на її думку в українському сходознавстві і загалом науці А. Кримський і О. Прицак відіграли найвидатнішу

(Закінчення на стор. 11)

DNIPRO LLC.

ПАЧКИ, АВТОМОБІЛІ
ТА КОНТЕЙНЕРИ
В УКРАЇНУ

Туристичні послуги: авіаквитки в Україну та інші країни • Пересилка пакунків, автомобілів та контейнерів в Україну та інші країни світу • Українські та європейські компакт-диски • Українські сувеніри та хустки

ROSELLE, NJ
645 W 1st Ave.
Tel.: 908-241-2190
888-336-4776

CLIFTON, NJ
565 Clifton Ave.
Tel.: 973-916-1543

PHILADELPHIA, PA
1916 Welsh Rd., Unit 3
Tel.: 215-969-4986
215-728-6040

Відкриття Агатангела...

(Закінчення зі стор. 10)

ролю, хоч і належали до різних поколінь, держав, навчалися і формувалися як особистості і науковці в абсолютно різних державно-політичних і культурних наукових середовищах. І водночас їх багато що об'єднувало. Насамперед – сходознавство. І не лише як спільна сфера наукової діяльності протягом життя. Воно також сприяло їхньому знайомству, безпосередньому спілкуванню. Це був статус учителя й учня.

Як відомо, свого часу А. Кримський без вагань підтримав пропозицію гетьмана Павла Скоропадського щодо створення УАН, хоч на той час перебував у Москві. Тобто він став одним із академіків-засновників УАН, обіймав посаду її неодмінного секретаря. І, що важливо, у той непростий час йому вдалося перевезти до Києва свою величезну бібліотеку, яку він подарував Академії. А це цілий товарний вагон книг! А ще ж була бібліотека його і родини в Звенигородці.

„Попри те, що Академію очолив Володимир Вернадський, якого невдовзі змінили інші достойники, саме Кримський відіграв провідну роль в організації і розбудові УАН протягом перших десяти років її існування, – наголосила Т. Сидорчук. – Себе і своє життя він фактично присвятив Академії, став творцем укра-

їнського інституційного, академічного сходознавства.

Однак це тривало недовго. Його трагедія як людини і науковця полягає в тому, що він став свідком нищення справи його життя, репресій колег і учнів. Зрештою, був фізично знищений і сам. Та спочатку радянська влада використала його з пропагандистською метою, коди Радянський союз окупував терени заходу України. Йому дозволили їздити туди в складі відповідних делегацій, адже його ім'я було там добре відоме і шановане. Власне так і відбулося знайомство А. Кримського з О. Прицаком, який був тоді студентом Львівського університету. І це щастя для України, що так сталося, адже Кримський передав йому наукову естафету. Згодом Омеляна мобілізували на війну, він воював у складі Червоної армії, потрапив до німецького полону, втік з нього, прибився до окупованого Києва, розшукуючи свого вчителя, але дізнався від Наталії Полонської-Василенко, що того в Україні нема. Однак вона передала йому деякі книжки А. Кримського і його особисті документи. Усе це позитивно вплинуло на наукове зростання талановитого вченого-сходознавця. Адже серед переданого був не лише унікальний рукопис подорожі Архiepіскопа Макарія, а й рукописи самого А. Кримського, зокрема „Історія хозар", яку він писав у 1930-ті роки, і яку в СРСР не дозво-

Посол Ігор Осташ з унікальним „Євангелієм від Івана Мазепи". (Фото: Олександр Вівчарик)

ляли друкувати. 1991 року О. Прицак приїхав до України вже як професор Гарвардського університету і засновник та директор Українського наукового інституту Гарвардського університету. Він заходився розбудовувати українське сходознавство. Приїхав зі своїми працями і матеріалами свого навчителя, створив Інститут сходознавства ім. А. Кримського.

Отже, коло замкнулося: видатний український вчений-сходознавець таки переміг злочинну систему своїм учнем, який продовжив його справу. От якби ще побороти байдужість та інертність наших чиновників, зокрема і від науки... Бо, схоже, вони так і

не почули О. Прицака, котрий говорив, що сходознавство не лише аристократична наука, а й елемент суверенності держави в науці. Поневолені народи, поневолені країни академічних інституцій сходознавства ніколи не мали. Тому Прицак і відроджував наполегливо Інститут сходознавства в структурі УАН, який за десятиліття незалежності України так і не спромігся відновити будинок А. Кримського в Звенигородці. Між тим, Т. Сидорчук запропонувала допомогу з боку Києво-Могилянської академії у творенні в майбутньому музею А. Кримського в його, сподіваємося невдовзі, відновленому будинку...

Федеральна кредитова...

(Закінчення зі стор. 9)

від Централі українських кредитових кооперативів Америки (ЦУККА) та подарунок, підписаний усіма працівниками СУМА (автентичну фотографію у рамці Чака Беднарника з „Eagles" у сумнозвісний момент, коли він став над Френком Гіффордом з „Giants"). Також було відзначено та передано подарунок кредитній директорці Христині Дідик-Скальській за її 35-річну безперервну працю у кредитній спілці. Члени спілки з сумом відзначи-

ли смерть багаторічного керівника філії у Спрінг-Веллі, Нью-Йорк, Юлії Шозди, яку завжди будуть пам'ятати з теплотою і любов'ю.

Скарбник та операційний директор Ігор Макаренко подав фінансові дані за 2023 рік у своєму звіті для членів, який можна знайти на веб-сайті ФКК СУМА – www.sumafcu.org/annual-meeting-for-2023. Марко Павлічко, кредитний директор ФКК СУМА, повідомив, що було затверджено 264 кредити на загальну суму 52 млн дол.

Привітання надійшли від Владики Павла Патріка Хомницького та

Михайла Савківа, директора Української національної інформаційної служби (УНІС) у Вашингтоні. З особистими привітаннями виступили Михайло Капітула – голова Співки української молоді в Йонкерсі, Тиміш Ганкевич – голова Пласту в Йонкерсі та Валентин Лабунський – видавець і головний редактор „Нової газети".

Цього року закінчували термін повноважень директори: Любомир Щур, Іван Оліярчик та Стефан Капітула. Також закінчував свої повноваження член кредитного комітету Василь Коцур. Номінаційний комітет на чолі з Орестом Козіцьким запро-

понував переобрати названих осіб на додатковий термін і присутні члени одноголосно проголосували за представлений список.

На завершення Роман Козіцький висловив подяку колективу ФКК СУМА за їхній професіоналізм у служінні членам кредитної спілки, побажав швидкого та успішного завершення війни в Україні та безпечного повернення додому всіх захисників, а також усіх українських біженців. Завершив річні збори о. Кирило Ангелов благословенням та молитвою за Україну, після чого всі присутні заспівали гімн України.

Віктор Ющенко...

(Закінчення зі стор. 8)

лінь, почавши від покоління Симона Петлюри, про ріст національної свідомості і численні спроби здобуття української державності протягом

історії.

К. Ющенко говорила про роль українців у діаспорі. Її батьки, як і багато тисяч інших, були змушені покинути Україну в часі Другої світової війни і виростати у діаспорі, де вони розбудували громадсько-культурне життя, щоб зберегти україн-

У церковній залі (зліва) о. Роман Питула, Віктор Ющенко, Катерина Ющенко, Митрополит Борис Гудзяк. (Фото: Леся Хмелько)

У резиденції Митрополита (зліва): Катруся Коваль, Уляна Мазуркевич, Катерина і Віктор Ющенко, Христя Сеник, Борис Гудзяк, Леся Хмелько. (Фото: Леся Хмелько)

ську ідентичність. Тим, хто не хоче повертатись на батьківщину, вона радила розвивати почуття приналежності до України.

Ведучим зустрічей був Митрополит Борис, який спрямував дискусію на тему війни в Україні. Він висловив подяку ветеранам і тим пораненим воїнам, які лікуються у Філядельфії.

На виступі В. Ющенко у Світовій раді справ 13 травня голова Світової ради справ Лорен Шварц представила В. і К. Ющенко в ведучу Труді Рубін, подякувала голові Комітету людських справ з Уляні Мазуркевич

за партнерство у організації виступу Ющенко. Журналістка Труді Рубін від газети „Філядельфія Інквайрер" відвідувала і знову плянує відвідати Україну. В. Ющенко говорив про Росію, що вона була тюрмою народів. На території Росії живе понад 165 автохтонних народів з власною культурою і мовою, які приречені на повільну загибель. „Сибір встелений українськими кістками", – інформував В. Ющенко.

Виступ В. Ющенко був успішним й ефективним, його коментувала американська преса і телевізійні канали.

УКРАЇНСТВО У СВІТІ

Чеські дослідження дітей-біженців з України

Богуслав Сліверський,
професор Лодзького університету

Чеські антропологині Андреа Прейсова Крейчія, Люціє Маккова та Уляна Холодова (українська випускниця Університету в Оломоуці) опублікували в журналі „Studia Paedagogica” статтю „Дитяча травма біженців з України в контексті освіти”. Авторки провели дослідження серед 43 дітей та дорослих віком від 7 до 20 років, але в цій групі переважали українські діти віком до 11 років (23). Згідно з даними міжнародної організації UNHCR, внаслідок російського військового вторгнення в Україну близько 5 млн людей шукали порятунку в країнах Європи.

Метою досліджень, проведених авторками з двох університетів – в Опаві та Оломоуці, було вивчення психосоціальних загроз у житті дітей, щоб допомогти їм впоратися з травмою, спричиненою війною. Вони шукали відповіді на такі питання:

- як діти та молоді дорослі переживають першу фазу досвіду біженців,

- чи існують між ними відмінності у сприйнятті цієї події, які ситуації стали для них травматичними,

- з яким життєвим досвідом українські діти почали навчання у вересні 2022 року в чеських школах?

Авторки досліджень звернули увагу на те, що для адаптації дітей-біженців у школі корисно включати до навчальних занять осіб з їхньої країни походження, які є тієї ж національності. Вони не обов'язково мають бути вчителями, але можуть виконувати роль радників для таких дітей, щоб допомогти їм зрозуміти правові та культурні відмінності, подолати комунікаційні бар'єри.

Якщо хтось очікував кількісних результатів досліджень, то він буде

розчарований. Проте чеські дослідниці правильно скористалися методологією якісних досліджень, тобто методом автобіографічного дослідження, завдяки якому можна краще і глибше зрозуміти проблеми дітей-жертв війни. Українським дітям та молодим дорослим, які перебували в центрах допомоги для біженців або в родинних у трьох регіонах було запропоновано вільний письмовий вислів. Респонденти отримали аркуш із завданням описати українською мовою події, пов'язані з досвідом війни та їхньою втечею з батьківщини.

Отримано згоду батьків дітей на участь у дослідженнях, яка була добровільною та анонімною. Опитані описали події за період 3-4 місяців від початку війни в лютому 2022 року. Воєнні переживання дітей-біженців відображають досвід нових для них емоцій, таких як страх і тривога, травматичні переживання, втрати батьків, близьких людей, шкільних товаришів, домівки, домашніх тварин та усвідомлення раптової життєвої ситуації, з якою потрібно впоратися у зв'язку з еміграцією (вимушене залишення родинного середовища, руйнування соціальних мереж).

Дослідниці наголошують, що не можна ігнорувати проблеми дітей, які були змушені залишити свої домівки, країну, близьких. Вони потребують психологічної підтримки, а також допомоги в адаптації до нових, незвичних для них культурних та соціальних умов життя. Можливо, чеські школи та їхні вчителі розуміють ці проблеми і намагаються допомогти молодим біженцям відновити віру в сенс життя та людську солідарність. Однак це потребує подальших досліджень.

Переклад з польської Стефан Лашин.

Новий проєкт...

(Закінчення зі стор. 5)

перти, які будуть організовувати та координувати створення мережі молодіжних громадських об'єднань у низці країн світу. Організатори проєкту вже розпочали активну консолідацію активістів, всі охочі молоді українці за кордоном можуть долучитися до ініціативи.

Міністер закордонних справ України Дмитро Кулеба зазначив, що створення об'єднаної молодіжної мережі, яка включатиме організації в Україні та за кордоном, дасть змогу посилити взаємодію між українською молоддю на рідній землі та у різних

куточках світу.

„Молодіжна рада при МЗС вже продемонструвала свою ефективність, і я переконаний, що проєкт „UA-Ukrainian Abroad” створить нові можливості для молодих людей, які братимуть в ньому участь, зокрема надихатиме їх реалізовувати себе та бути корисними для держави у час повномасштабної війни”, – сказав Д. Кулеба.

У серпні 2022 року при Міністерстві закордонних справ України було створено новий консультативно-дорадчий орган – Молодіжну раду – з метою залучення активної молоді до реалізації державної політики у сфері зовнішніх відносин.

Укрінформ

Львівські лікарі...

(Закінчення зі стор. 5)

нейрохірург лікарні св. Пантелеймона професор Андрій Нетлюх був не просто слухачем конференції, а й представив свої напрацювання на постерних сесіях. Щороку Європейська організація інсультної медицини (European Stroke Organization) проводить конференцію, на якій провідні спеціалісти з усього світу чита-

ють лекції та діляться з колегами результатами найновіших досліджень та досягнень у сфері лікування інсультних станів. Ювілейна 10-та конференція ESOC відбулася у швейцарському Базелі, де зібралися лікарі з різних країн. Традиційно на цій конференції відзначають фахівців та цілі медичні команди, які зробили внесок у покращення якості практичної медичної допомоги при лікуванні інсульту.

Укрінформ

Постійний Синод...

(Закінчення зі стор. 4)

й викладачам УВУ за їхнє служіння. „Свого часу, – відзначив Глава УГКЦ, – цей університет відіграв колосальну роль для української світової спільноти. Я пригадую, скільки особисто мене навчив ваш випускник професор Михайло Василик в Аргентині!”.

Глава Церкви закликав УВУ допомагати українській громаді за кордоном будити сумління європейців, щоби українське слово було почутим. Відтак подякував викладачам за все, що роблять вони для студентів: „Коли викладачі є пунктами незламності і підтримки для студентів, тоді ті будуть надією України, де б не були!”.

Освітня завжди можуть розраховувати на підтримку УГКЦ, запевнив Предстоятель і розповів про „Слово до освітян”, видане нещодавно Архирейським Синодом УГКЦ в Україні.

„Відчувайте себе борцями освіт-

нього фронту і пам'ятайте, що разом ми – непереможні”, – наголосив Патріярх.

Спільноті УВУ Блаженніший Святослав подарував книгу своїх щоденних відеозвернень у перший рік повномасштабної війни, а владика Богдан Дзюрах нагородив ректора УВУ проф. Марію Пришляк подячною грамотою з нагоди 65-річчя Апостольського екзархату в Німеччині та Скандинавії.

Варто зазначити, що УВУ, заснований в 1921 році у Відні, – це єдиний український університет поза межами України. Навчання у ньому проводять українською, англійською і німецькою мовами. Університет має право присвоювати наукові ступені магістра та доктора наук з історії, мистецтвознавства, міжнародного права, менеджменту, україністики, педагогіки, міжнародних відносин, політології, психології, філософії та інших.

**Пресслужба Секретаріату
Синоду Єпископів УГКЦ**

Блаженнішого Святослава вітають в Українському вільному університеті.

Прадавнє село Лебедин

(Закінчення зі стор. 6)

ви для проживання. Під вікнами город. Син приїздив, побачив, де проживаю, то спокійно поїхав назад виконувати свої військові обов'язки. Хоча все одно додому хочеться”.

У Лебедині є кузня, де ковалями працюють і жінки-волонтери. Вони виготовляють речі, необхідні для військових потреб: скоби, молотки, сокири, кирки. Власником кузні є місцевий чоловік, теж волонтер Микола Волик. Хтось клепає, хтось

вигинає. Вже зробили 16 тис. кирок, а скоб буде 200 тисяч. Виготовляємо і триноги для казанів, буржуйки, молотки, сокири.

Шполянська громада виграла грант Ради Європи на облаштування простору для жінок і молоді та на організацію тренінгових занять з розвитку місцевого самоврядування.

„Намагаємося згуртувати саме переселенців, щоб вони були більш організовані, розуміли, як жити в нових умовах, можливо, перекваліфікувалися, змінили роботу, – розповіла заступниця міського голови Шполи Ірина Каландирець.

Переселенка з Донеччини тітонька Оля вже звикла до нового місця проживання. (Фото: Олександр Вівчарик)

SELF RELIANCE NEW YORK
Federal Credit Union

САМОПОМІЧ НЬЮ ЙОРК
Федеральна Кредитова Кооператива

***ВІДКРИЙТЕ ПЕНСІЙНИЙ РАХУНОК,
ЩОБ ЗАБЕЗПЕЧИТИ СВОЄ МАЙБУТНЄ.***

Your savings federally insured to at least \$250,000 and backed by full faith and credit of the United States Government.
National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency.

ГОЛОВНЕ БЮРО: 108 SECOND AVENUE NEW YORK, NY 10003 TEL: 212-473-7310 FAX: 212-473-3251

КЕРГОНКСОН:

6329 Route 209
Kerhonkson, NY 12446
Tel: (845) 626-2938
Fax: (845) 626-8636

ЮНІОНДЕЙЛ:

226 Uniondale Ave
Uniondale, NY 11553
Tel: (516) 565-2393
Fax: (516) 565-2097

АСТОРИЯ:

32-01 31st Avenue
Astoria, NY 11106
Tel: (718) 626-0506
Fax: (718) 626-0458

ЛІНДЕНГІРСТ:

225 N. 4th Street
Lindenhurst, NY 11757
Tel: (631) 867-5990
Fax: (631) 867-5989

ЕЛЕКТРОННА ПОШТА:
Info@selfrelianceny.org

ІНТЕРНЕТ:
www.selfrelianceny.org

Поза Нью Йорком дзвоніть:
безкоштовно: 1-888-SELFREL

**APY - Відсотки у річному відношенні з нарахованою дивідендою. Дивіденда - 4.50% нарахована денно, може бути змінена без попередження. Відсоткові ставки діють з 4/1/2024.*

Your savings federally insured to at least \$250,000
and backed by the full faith and credit of the United States Government

NCUA

National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency

Вшанування пам'яті Коновальця і Петлюри

РОТЕРДАМ-ПАРИЖ. – У нідерландському Роттердамі 26 травня відбулося вшанування пам'яті видатного діяча українського національно-визвольного руху початку, полковника Армії УНР Євгена Коновальця. 86 років тому Є. Коновальця було підступно вбито російським агентом в самому центрі міста. Українці зібралися на вулиці Coolsingel, щоб пройти маршем вшанування пам'яті Є. Коновальця та інших українських

героїв, які віддали своє життя за вільну і незалежну Україну. Хода завершилась проведенням панахиди, яку очолив Апостольський адміністратор єпархії св. Володимира Великого в Парижі Гліб (Лончина).

Близько 150 українців та французів, а також представники Посольства України у Франції зібралися біля могили Симона Петлюри на цвинтарі Монпарнас в Парижі у 98-ту річницю вбивства видатного державного вій-

Українці вшанували пам'ять Симона Петлюри на цвинтарі Монпарнас у Парижі. (Фото: Лідія Таран, Філіп Лекуртьє, Укрінформ)

Вшанування пам'яті Євгена Коновальця. (Фото: Lera Manzovitova)

ськового та політичного діяча та борця за незалежність України. На могилі відбувся традиційний щорічний молебень, потім громада провела ходу до площі Пантеон.

„В Україні є два фронти – це наші воїни, які нас захищають та ті, хто в тилу, які їм допомагають. Ми з вами належимо до третього фронту, який також важливий. Ми працюємо на фронті солдатів свободи, ми повинні робити тут все, щоб підтримувати рідну землю для нас, для французів,

для всієї Європи“, – відзначив у своїй промові президент Об'єднання українців у Франції Жан-П'єр Пастернак. На площі Пантеон з культурною програмою виступив український артист Сергій Файфура.

С. Петлюра був генеральним секретарем з військових справ, а також головним отаманом військ Української Народної Республіки та головою Директорії УНР. Він був убитий 25 травня 1926 року в Парижі радянськими спецслужбами.

Українські кандидатки...

(Закінчення зі стор. 2)

панію в Німеччині дуже відчувається. Ми відчуваємо, що п'ята колона Москви активно працює на дестабілізацію внутрішньої ситуації в країні, і так само в Європейському союзі, а особливо на те, щоб послабити підтримку України, яка є безпрецедентною”, – каже О. Дуб-Бюсеншютт.

Німеччина, найбільша країна ЄС, прийняла в себе найбільше українських біженців від російської війни, понад 1.3 млн.

Але майже всі понад 4 мільйони українців, які отримали так званий “тимчасовий захищений статус” в країнах Євросоюзу з часу російського вторгнення 2022 року, не мають виборчого права.

Голосувати й обиратися на європейських виборах можуть лише громадяни країн ЄС серед яких, звичайно ж, є і чимало тих, які народилися в

Україні, або мають українських предків.

Наталія Кудрик називає себе “італоукраїнкою” і балотується на вибори Європарляменту від партії Azione (Дія) в окрузі, що охоплює чотири регіони в центральній Італії: Лаціо, Марке, Умбрія і Тоскана.

В Італії, каже вона, відомо про принаймні трьох кандидаток українського походження, які змагаються за право бути європейськими законодавцями.

“Ці вибори надзвичайно важливі, особливо в українському контексті. І всі українці, які живуть в Європі, і мають паспорт громадянина тієї держави, повинні цікавитися цими виборами і повинні, що головне, взяти активну участь у цих виборах. Тому що на цих євровиборах головне питання буде геополітичне”, – каже Н. Кудрик, досвідчена журналістка.

Наталія нагадує, що в Італії є досить гучні проросійські політичні сили, навіть відверті прихильники

Путіна, а тому, наголошує вона, “головне, щоб люди, які можуть голосувати, наші люди, які можуть вплинути на цей вибір європейців, дуже уважно стежили, які люди балотуються у Європарлямент”.

Н. Кудрик засмучена пасивністю багатьох українців у діаспорі, зокрема тих в Італії, які вважають, що від них нічого не залежить.

Марта Барандій живе у Брюсселі, і вона активна в громадській діяльності та політиці у Бельгії вже 10 років. “Мене запросила партія Voor U, що перекладається “Для вас”, це фламандська партія створена в грудні минулого року. Мене запросили бути

першим номером у списку в Європарлямент. Якщо партія проходить, то я проходжу”, – підкреслює М. Барандій.

Як і інші українські активісти в Європі, вона наполягає, що українці обов'язково повинні брати участь у суспільному житті і в політиці на всіх рівнях, щоб бути представленими, і щоб “тримати Україну на політичному порядку денному” в країнах, де вони живуть.

“Одне діло робити це з вулиці, що українці роблять з 2014 року, чи просити в закритих кабінетах з міністрами, чи з бюрократами, чи з політиками, будучи у позиції тих, хто просить”, – сказала вона.

Президент України...

(Закінчення зі стор. 1)

десятою країною, з якою Україна уклала двосторонню безпекову угоду на виконання положень Спільної декларації, ухвалені Україною та членами “Групи семи” у Вільнюсі 12 липня 2023 року. Загалом до Спільної декларації вже приєдналися 32 держави. До цього Україна підписала двосторонні угоди з Великою Британією, Німеччиною, Францією, Данією, Канадою, Італією, Нідерландами, Фінляндією та Латвією.

Підтвердили участь у Глобальному саміті миру

МАДРИД. – Вже 90 країн підтвердили свою участь у Глобальному саміті миру і Україна продовжує працювати з лідерами світу заради ширшого представництва.

Про це у Мадриді повідомив Президент Володимир Зеленський під час спільної з Прем'єр-міністром Іспанії Педро Санчесом пресконференції. За його словами, цей саміт буде першою реальною можливістю наблизити справедливий, надійний

мир, а не просто перерву між російськими ударами.

Своєю чергою глава еспанського уряду П. Санчес нагадав, що Іспанія відразу підтримала запропоновану Президентом Зеленським Формулу миру і разом з Україною та іншими країнами працювала задля досягнення справедливого миру, заснованого на Статуті ООН. Він зауважив, що розпочатий керівником Кремля Володимиром Путіним збройний конфлікт триває вже більше двох років. “Ми маємо вирішити цю ситуацію. Співпраця має бути найширшою і включати різні бачення, аби поглибити дискусію щодо міжнародної безпеки”, – зазначив Прем'єр-міністр Іспанії. Глобальний саміт миру відбудеться 15-16 червня у Швейцарії. Очікується, що країни-учасниці вироблять спільну переговорну позицію і передадуть її Росії.

Українська формула миру – дипломатичний механізм, який пропонує Україна для досягнення справедливого закінчення розв'язаної Росією війни.

Офіційне інтернет-представництво Президента України, Укрінформ

Існує ризик...

(Закінчення зі стор. 1)

району Приморсько-Ахтарськ. Всі “Шахеда” було збито у Запорізькій, Дніпропетровській та Черкаській областях.

• За навчаннями військово-повітряних сил та протиповітряної оборони Росії і Білорусі, які триватимуть до 31 травня, стежать розвідки, наразі загрози немає.

* Бельгія надасть Україні 30 винищувачів F-16 до 2028 року, але перші літаки мають бути поставлені до кінця цього року, заявила Міністер закордонних справ Бельгії Аджа Лябіб. У травні 2023 року Бельгія приєдналася до міжнародної “Коаліції F-16”. Спочатку участь Бельгії обмежувалася навчанням і матері-

ально-технічною підтримкою, але восени уряд вирішив поставити і самі літаки, які будуть замінені на сучасніші F-35. Бельгія також надасть боєприпаси зі своїх запасів, щоб оснастити ними F-16, призначені для України. У США перша група українських пілотів завершила навчання на F-16.

За даними The New York Times, Україна може отримати до липня лише шість із приблизно 45 винищувачів F-16, обіцяних західними країнами. Очікується, що до літа цього року будуть готові 12 льотчиків – це менше, ніж повна ескадрилья. Влада України неодноразово заявляла, що поява західних винищувачів в Україні може змінити ситуацію на полі бою, адже Росія має повну перевагу в небі на окупованих територіях.

Укрінформ, Радіо Свобода

Українці в Нідерляндах...

(Закінчення зі стор. 4)

федерацією жіночих організацій. Направлено для надання допомоги понад 2 млн євро і понад 1 млн кілограмів гуманітарних вантажів, медичних засобів, 50 автівок на фронт, 20 авт швидкої допомоги, на понад 120 тис. євро сухих пайків, дронів, тепловізорів. Загалом майже 150 вантажівок було направлено в Україну з гуманітарною допомогою, і понад 130 автобусів виїхало тільки від центру „Волонтери Нідерландів“. Лише від 24 лютого 2023 року до 24 лютого 2024 року фундація збрала понад 185 тис. євро на гуманітарну допомогу Україні. На зустрічі ми наголошували на безпосередньому захисті інтересів України у світі. Багато чоловіків залишили тут роботу і поїхали боронити Україну. Нещодавно волонтер Віталій Покуса організував ультрамаратон „Біжи, щоб літати“ для збору коштів на дрони із залученням спеціалістів та військових, що проходять у нас реабілітацію. Цей Лейденський ультрамаратон у 150 км, який бігли дев'ять учасників, дав можливість зібрати кошти на 15 дронів для України.

Важливими є спільні зусилля з протидії російській дезінформації, посилення активності на підтримку України у Нідерляндах, поширенні правдивої інформації про російську агресію проти України, щоб залучати все більше ресурсів для наближення нашої перемоги.

Так, у культурному центрі De Balie в Амстердамі за підтримки нашої фундації відбулася презентація книжки письменника і журналіста українського походження Максима Ерістави „Російський колоніалізм 101“. Автор з ілюстратором Нікітою Кравцовим відповіли на багато питань. У виданні англійською та українською мовами подано дослідження 48 російських імперських вторгнень за останні 111 років, є маловідомі факти, які нашоюхують на критичний погляд на історичні імперські авантюри Росії. У рамках заходу відбулася „Лекція свободи“, під час якої директор De Balie Йорі Альбрехт спілкувався з Максимом Еріставі та Нікітою Кравцовим. Обговорення злочинів російського колоніалізму у публічному полі сприяло підвищенню обізнаності світової спільноти про спадщину російського колоніалізму, ще раз підкреслило необхідність визнати і протистояти серійним моделям колоніальної поведінки протягом усієї історії. Власне, в цьому і мета видання – популяризувати це знання у світі.

Ще в Амстердамі за підтримки Фундації стартував лекційний проєкт „Мандрівна книжкова полиця“ зустріччю-лекцією про Харківську школу фотографії. Періодично ми проводимо інформаційні заходи „Нова країна – нове життя, розповідаючи про побут, культурні традиції, медицину, шкільне навчання, вищу освіту, робочий етикет, пошук роботи, та інші аспекти життя в Нідерляндах.

На зустрічі з І. Боровець йшлося і про культурну дипломатію, яка дозволяє світові відчувати та зрозуміти більше про українську ідентичність, яку так цілеспрямовано прагне знищити країна-агресор. Ми вже традиційно щовересня проводимо Посольський фестиваль (Embassy Festival) з презентацією української кухні. Минулого року в Гаазі ми мали небувалий успіх з найпопулярнішою українською стравою – борщем. Велике значення для підсилення волонтерської роботи має залучення молоді. Уже відбувся Другий форум української громади у Нідерляндах, присвячений розвитку українського молодіжного руху та сприянню професійному розвитку молодих українців за кордоном з панельною дискусією „Професійний розвиток молоді – інвестиція в майбутнє України“. При УГКЦ Чесного Хреста у Райсвайку поетеса Ірина Данкович створила дитяче художньо-творче об'єднання „Ідея“. Там плекають українські традиції, популяризують нашу культуру, нагадують, що ми нація з глибоким корінням.

Останні 10 років навчили нас, що потрібно працювати й боротися за безпеку і процвітання України, як всередині, так і за її кордонами. Представниця Фундації „Українці в Нідерляндах“ брала участь у саміті Світового конгресу українців, що відбувся в Букарешті, де були представники українських громад з п'яти континентів світу – понад 200 учасників з 55 країн.

На цій зустрічі йшлося про підтримку переселенців та їхню інтеграцію в українські громади, розбудову українського світу та механізми протидії „руському міру“, розвиток молодіжного руху в діаспорі.

Велику увагу приділяли ролі української освіти за кордоном у збереженні української ідентичності та її впливу на повернення в Україну.

АРКА

Вишиванки, хустки, нитки, тканина до вишивання, рушники, коралі, пояси, кераміка, різьба
89 East 2nd St., New York, NY 10009
Tel.: 212-473-3550

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в **BRONX, BROOKLYN, NEW YORK** і околицях

ДАНИЛО БУЗЕТА – директор
Родина **ДМИТРИК**

Peter Jarema Funeral Home, Inc.
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y. 10009
(212) 674-2568

UNION FUNERAL HOME

LYTWYN & GRILLO

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS

Nicholas J. Grillo, Manager

AIR CONDITIONED ROOMS

Обслуга ЩИРА і СЕРДЕЧНА

Our services are available anywhere in New Jersey.

Також займаємося похоронами на цвинтарі в С. Бавнд Бруку і перенесенням тлінних останків з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME

1600 Stuyvesant Ave (corner of Stanley Terr.)

UNION, NJ 07083

908-964-4222

www.unionfuneralhome.com

СПОМИН

В пам'ять о.-мітрата Романа Мірчука

Аскольд С. Лозинський

У вічність отець-мітрат Роман Мірчук відійшов 24 квітня 2024 року. У сороковий день його парафіяни говоритимуть про нього, про його змістовні проповіді, про його духовну опіку, а також про його життєвий, а то і господарський хист протягом довгих років. Його згадуватимуть у Філадельфії, Нью-Бранзвіку, Джерзі Сіті, Випані, Львові, Миколаєві, Одесі.

Ми виростили разом переважно влітку на оселі Спілки української молоді (СУМ) в Еленвілі, в таборі серед сумівської молоді та її виховників. Наші батьки дружили. Згадую, як його бабуся Маковська бігали за ним, щоб її внук щось їв. Він любив налисники.

Малий Ромцьо відзначався від всіх нас тим, що вже змалку він передбачував своє майбутнє. Він вже знав, що йому треба бути священиком.

У студентські роки ми працювали на громадській ниві зокрема у СУМ, Роман – у Філадельфії, а я – в Нью-Йорку. Влітку таборували як виховники. Одного разу були приписані до однієї кімнати. Роман був дуже дбайливим, дбав про чистоту кімнат, о 6-й годині ранку кожного дня вголос читав молитви.

Коли я був головою СУМ в Америці і довелося будувати новий табір на оселі в Еленвілі, про що ми говорили десятки років, і мала ця будова коштувати 1 млн дол., то я зрозумів, що без о. Романа не обійдеться, і я звернувся до нього з проханням очо-

лити будівельний комітет. Він погодився, і табір був збудований вчасно і за готівку.

Моя дружина переконала мене купити дім в Нью-Джерзі на свіжому повітрі замість Нью-Йорку. Виявилось, що наше нове приміщення було заледве 10 миль від Церкви Св. Івана Хрестителя, де парохом був о. Р. Мірчук, який будував там церкву. Ми переїхали до Нью-Джерзі, але затримали помешкання у Нью-Йорку та залишилися парафіянами Церкви Св. Юра в Нью-Йорку.

Постійно вже після проголошення незалежності, о. Р. Мірчук бажав поїхати на службу в Україну. Після побудови церкви у Джерзі Сіті йому вдалося поїхати на посаду віце-ректора Львівської семінарії. Але треба було повернутися в Америку, бо велика громада у Випані потребувала господаря-пароха. Його в Америці тримала будова церкви у Випані та догляд за своєю дорогою мамою, яка жила разом ним. Церква була збудована, мама померла, і о. Роман знову поїхав в Україну. Він жив, навчав, працював у парафіях Одеської дієцезії, де і помер. Одного разу, коли приїхав в Америку, ще перед своєю останньою хворобою, відвідав мою тяжкохвору сестру, Ларису Кий, з якою він виростав. Вона була дуже мило вражена, що о. Роман не забув про неї та згадувала це майже до самого кінця.

Вічна їм пам'ять! А ми на землі можемо не тільки їх згадувати, але і наслідувати. Це діти нашого українського найкращого покоління. Вони були не гіршими своїх батьків!

МАРІЯ ДРИЧ

Ліцензований Продавець
Страхування Життя

MARIA DRICH

Licensed Life Insurance Agent

Ukrainian National Assn., Inc.

2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Tel.: 973-292-9800 ext. 3035

e-mail: mdrich@unainc.org

ОКСАНА СТАНЬКО

Ліцензований продавець
Страхування Життя

OKSANA STANKO

Licensed Life Insurance Agent

Ukrainian National Assn., Inc.

Tel.: 908-872-2192

email: stankouna2@gmail.com

KULINSKI MEMORIALS

809 SOUTH MAIN STREET • MANVILLE, NJ 08835

Tel. 800-458-5467 • 908-722-3130 • Fax 908-253-0027

KulinskiMemorials@msn.com • KulinskiMemorials.com

- Служить українській громаді понад 60 років
- Понад 40 кольорів граніту до вибору
- Гравюри на замовлення
- Консультації вдома за домовленням
- Обслуговує клієнтів у трьох штатах (NJ, NY, PA)
- 5 хвилин від Українського цвинтаря св. Андрія у С. Бавнд-Бруку, Н. Дж.

MONUMENTS

Oblast Memorials Co.

PO Box 746, Chester, NY 10918

Tel : 845-469-4247

Custom Designed Quality Monuments

Serving NY/NJ/CT Cemeteries

e-mail: oblastmemorialsco@gmail.com

web site: www.oblastmemorials.com

BILIBGUAL HOME APPOINTMENTS

SUMA
FEDERAL CREDIT UNION

Завітайте до наших нових філій у Флориді!

Квітень 2024 в St. Petersburg:

8950 9th (MLK) St. North
Suite 130
St. Petersburg, FL 33702

Травень 2024 в North Port:

5400 S. Biscayne Dr.
Suite A
North Port, FL 34287

Зателефонуйте або надішліть СМС:

914.220.4900

Телефонуйте безкоштовно: 888.644.SUMA (7862)

www.sumafcu.org